TÜRK SOLU

23 EYLÜL 1969
FİATI : 125 Krş.
YIL : 2 - SAYI :
97

Seçim kampanyası başlıyor

Kömür ocaklarının ağzından kan sızıyor

Zonguldak kömür işçisi, uyuyan bir dev değil, tam aksi kıpırdanan bir dev olduğunu çeşitli demokratik eylemleri ile göstermiştir. Bu, herşeye rağmen, Zonguldak işçisinin, millî demokratik devrim mücadelemizde, bir bölgenin temel gücü niteliğine yavaş yavaş kavuşmakta olduğunun kanıtıdır.

Zonguldak'ın **Karadon** ocağında 11 Ağustos günü grizu patladı: **Kadri Alagöz, Bahattin Ayyıldız, Ali İnce, Fahr iBirinci, Murat Aysan, Hasan Yemiş** ve **Mehmet Gökçimen** ismindeki işçilerimiz ilk anda feci şekilde yanarak; **Bilâl Çuhadar, Turan Yılmaz, Hüseyin Öztürk, Rıza Göktaş, Necmi Göktürk** ve **Cemil Açıkgöz** ismindeki işçilerimiz de taş-toprak ve kömür yığınları altında havasızlıktan boğularak öldüler. Göçük altında kalarak ölen işçilerimizin cesetleri, olaydan ancak üç gün sonra dışarıya alınabildi.

«Kaza» nın ikinci günü Zonguldak'a gittiğimizde, olayın meydana geliş nedeni ile ilgili çeşitli söylentiler dolaşıyordu. Kimilerine göre, kazanın meydana geldiği galeride olaydan üç gün önce grizu gazı tespit edilmişti. Ancak, ilgililer gazın yoğunluğunu ölçmeyi bile gereksiz bularak işçiyi çalıştırmaya devam etmişlerdi. Oysaki, metan-karbondioksit karışımı bir gaz olan grizu, belirli bir yogunluğa erişince en küçük bir kıvımcımla patlamaktaydı. Patladığı yerde, değil insanları, 3 mm. kalınlığındaki sac arabaları bile mukavva gibi yırtan, demir rayları iplik gibi büken büyük tahrip kuvveti vardı grizunun...

Gerçek şu ki, kazanın oluş nedeni, ihmâl! İhmâli doğuran etken ise, sorumlu kişilerin işçilerin canı pahasına, üretimi arttırma cabaları! Kendileriyle konuştuğumuz yaşlı işçiler, ocak içinde biriken grizu gazının sürekli kontrol şartiyle tespit edilebileceğini ve gerekli emniyet tedbirlerinin alınarak gazın etkisiz hale getirilebileceğini söylediler. Son olayda, 13 işçimiz, korkunç bir ilgisizliğin kurbanı olmuşlardı buna göre.

Yaptığımız soruşturmalara göre, kömür ocaklarında yılda ortalama 60-70 işçi ölüyor. Yaralı sayısı ise 3.000 ile 4.000 arasında değişmekte. 1968 yılında meydana gelen kazalardaki ölü ve yaralı sayısı şöyle:

	Ölü	Yaralı
Yeraltı	59	2211
Yerüstü	5	1239
Toplam	**64**	**3450**

Gayriresmî rakamlara göre 1969'un ilk ayından bugüne kadar meydana gelen kazalarda 43 işçi ölmüş.

Zonguldak kömür madenleri 1848'de işletmeye açılmıştır. O tarihler madene ilk el atan, emperyalizmin Osmanlı toplumundaki ortakları, Galata Bankerleridir. Kömür havzası 1848'den 1900 yılına kadar ise çeşitli yabancı kumpanyaların elinde kalmıştır. 1900'den 1935'ye kadar ise Fransız emperyalizminin işgâli altında...

1848 ile 1920 yılları arası madenlerimizin ve işçimizin, yabancı kumpanyalar ile Fransız emperyalizmi elinde iliğine-kemiğine kadar sömürüldüğü tarihsel bir gerçektir. Bu dönem içinde emperyalizm, kömür işçimizi adeta **canlı malzeme** gibi kullanmıştır. Kumpanyalar, fazla üretim için, hiçbir emniyet tedbiri almadıkları ocaklara, işçimizi zorbalıkla sokmuşlar, çok ağır şartlar altında çalıştırmışlardır. Örneğin ocaklara taze hava veren bir kompresörün bozulmasına rağmen işçilerin paydos edilmemesi sonucu meydana gelen kitle halindeki ölümler, o dönemin «olağan» sayılan «kaza»larındandır.

Ankara'da Millî İktidar yönetimi eline aldığı sıralar, (1920), kömür havzası Fransız emperyalizminin hegemonyası altındadır. Millî İktidar derhal kömür işçisi sorununa el atmış, 10 Eylül 1921'de Türkiye'deki ilk ış yasası olan «Havza-i Fahmiye Amele Kanunu» çıkarılmıştır. Millî İktidarın 1920'den Havzanın tam millîleştirildiği 1940 yılları arasındaki denetimi, Havzanın genel durumunu nispeten düzeltilmiş, işçimizin bazı hakları kayıt altına alınmış ve işkazaları oranı düşmüştür:

Yıl	Ölüm kazası	Ağır ve Hafif yaralı
1927	28	293
1928	46	311
1929	48	610

Kaynak: Ahmet Naim, Zonguldak Kömür Havzası, 1934. say. 152).

Millî İktidar, 1927 yılında Fransız emperyalizmini kovmuş, geriye kalan özel şirketler de 1940 yılında millîleştirilmiştir. Havza Türkiye'nin tekrar emperyalizmin boyunduruğu altına girmeğe başladığı İkinci Dünya Savaşı yıllarına kadar emperyalist ve işbirlikçi sömürüden arınmış, kömür işçimiz çok kısa bir süre için de olsa eskiye kıyasla rahat etmiştir.

İkinci Dünya Savaşından sonra Devlet yönetimini ele geçiren işbirlikçi iktidarlar, emperyalist tezgâhlamalara uygun olarak Devlet İşletlemelerini yozlaştırmışlardır. Devlet İşletmeleri işbirlikçi burjuvazinin bir geçim kaynağı haline gelmiştir.

Son yıllarda kömür havzasında kazaların dehşet verecek kadar artmasının altında yatan gerçek, işbirlikçi iktidarların denetiminde (!) aranmalıdır.

Yılda 60-70 işçinin öldüğü ve ortalama 3000-4000 işçinin yaralanıp çoğunun sakat kaldığı ve önemli bir kısmının akciğer hastalığına yakalanarak sanatoryum köşelerinde süründüğü Zonguldak Havzasında bu hususlarla hiçbir kuruluş gereği gibi ilgilenmemektedir. Onyedibuçuk lira ücretle toprağın 600 metre altında ölümle burun buruna çalışan kömür işçileri, işbirlikçi iktidarsarı sendikacı kutsal ittifakı karşısında perişandır. Diğer taraftan ne mahallî basın ve ne de işçi sınıfının örgütü olduğu iddiasındaki TİP, işbirlikçi çevrelerin oluşturduğu, «millî güçleri işçiden tecrit» taktiğini altedip, devrimci bir yol izleyecek güç ve nitelikte değildir. (Bakınız: Aren Oportünizminin Şekillenmesi, TÜRK SOLU, sayı: 95-96).

Bütün bunlara rağmen, Zonguldak kömür işçisi, uyuyan bir dev değil, tam aksi kıpırdanan bir dev olduğunu çeşitli demokratik eylemleri ile göstermiştir. Bu, herşeye rağmen, Zonguldak işçisinin, millî demokratik devrim mücadelemizde, bir bölgenin temel gücü niteliğine yavaş yavaş kavuşmakta olduğunun kanıtıdır. Güçler gitgide birleşecek ve millî demokratik devrim mücadelemizin zafer bayrağı tüm proletaryanın ve millîci güçlerin elinde yükselecektir.

başyazı •

Seçim sloganımız ve bir provokasyon

Siyasi çizgimizi yazılı ve sözlü olarak ifade eden kimseleriz. Bu olanağı bize anayasa vermiştir. Biz bu olanağı son katresine kadar kullanmayı devrimci görev biliriz. Onun için gizli bildiriler yaymak gibi gülünç durumlara düşmeyiz.

TİP ilçe örgütlerine, çeşitli ilerici kuruluşlara ve kişilere postalanmış bir bildiri bize de iletildi. Çoğaltılmış bildiri «proleter sosyalistleri» imzasını taşımaktadır. Ama, kimin ya da kimler tarafından kaleme alındığı ve dağıtıldığı belli değildir. Ancak, bildiride yer yer proleter devrimcilerinin ve özellikle Mihri Belli arkadaşımızın yazı uslûbu taklit edilmekte ve bizim kullandığımız bilimsel terminoloji yerli yersiz kullanılmaktadır. Bırakılmak istenen izlenim, bizim illegal bildiriler yayınlamak gibi kanun dışı gizli eyleme girişmiş bulunduğumuz yolunda bir izlenimdir. Amaç, bazı çevreleri yıldırmak, bizden uzaklaştırmaktır. Her geçen gün güçlenen proleter devrimcileri saflarını baltalamaktır.

Biz, Türkiye'nin gerçekleri ve sosyalizmin bilimi ışığında saptamış olduğumuz siyasî çizgimizi yazılı ve sözlü olarak her yerde açıkça ifade eden kimseleriz. Bütün sınırlamalara rağmen Türkiye'nin ortamı ve Anayasa bize bu olanağı sağlamaktadır. Biz bu olanağı son katresine kadar kullanmayı devrimci görev biliriz. Onun için açıkça yazılıp söylenebilecek şeyleri gizli bildirilerle yaymak gibi gülünç bir duruma düşmeyiz.

DAĞITILAN bu gizli bildirinin güttüğü bir başka amaç vardır: Millî demokratik devrim hareketinin sözcülerine yol gösterici olarak bakan çevrelerin bu seçim kampanyası döneminde kafalarını karıştırmak...

Bildirinin birinci bölümünde, bizim «TİP'i Örgüt Olarak Destekliyeceğiz» başlıklı başyazıda ileri sürmüş olduğumuz görüş yarım yamalak özetlenmektedir. Ama, daha aşağıda «bağımsız sosyalist adaylar»dan başka CHP saflarındaki ilerici unsurlara, «hattâ: kitle partileri içinde, işbirlikçi olmayan, millî burjuvazinin millî kesimine» de oy vermeyi devrimci görev saydığımız ileri sürülmektedir.

Yani, AP'ye ve GP'ye kadar, seçime katılacak olan sekiz parti adayları içinde kavun seçer gibi «milliler» ayıklanması ve bunlara oy verilmesi gibi pek parlak (!) bir buluş bize atfedilmektedir. Söz konusu başyazımızda biz bu seçimlerdeki tutumumuzu açtık seçik ifade etmiş bulunmaktayız: Bizce, seçim kampanyası, emekçi kitlelere gitme, onlara sosyalizme ulaşan yolda zorunlu aşama olan millî demokratik devrim dâvasını iletme, yığınlara bize emperyalizmin ve işbirlikçilerinin empoze etmiş olduğu Filipin tipi demokrasinin gerçek demokrasi olmadığını, bu düzende değil emekçilerin, şehir ve köy küçük burjuvazisinin de, hattâ millî burjuvazinin de kendi öz siyasî örgütünü kurma olanağından yoksun bulunduğunu anlatma, tek çıkar yolun emekçinin ve öteki millî sınıf ve zümrelerin bilinçlenerek ve örgütlenerek bu düzeni gerçek demokratik düzene dönüştürüp Türkiye'nin tarihi gelişmesine ağırlıklarını koymaları olduğunu açıklama kampanyasıdır.

Biz seçim kampanyası döneminde emekçi yığınlarını bilinçlendirme, onlara gücümüz yettiğince birşeyler öğretme ve onlardan öğrenme görevimizi yerine getirirken, seçmenin «peki oyumuzu kime verelim?» sorusuna, «bağımsız sosyalist aday gösterdiğimiz yerde ona, göstermediğimiz yerde İşçi Partisine» cevabını verdik. Çünkü Aybar-Aren oportünizminin bütün baltalamalarına rağmen, bugün gene de TİP saflarında sosyalistler çoğunluktadır. Ve gene de bu sosyalist çoğunluk kolları sıvıyarak parti dışındaki sosyalist kardeşlerinin de desteğiyle TİP içinde sosyalist örgüt ilkelerinin, parti-içi demokrasinin uygulanmasını sağlıyabilir ve oportünist yöneticileri de sahte Aren muhalefetini de tam etkisiz hâle getirebilir ve Türkiye emekçilerinin biricik siyasî örgütünü adına lâyik bir sosyalist parti olma rayına sokabilir. Kesinlikle gerçekçi olan bu umutla biz hiç bir zaman TİP gövdesini oportünist yönetimle bir saymadık ve TİP'i onun sağındaki öteki partilerle aynı sepete koymadık. İşte bu tutumumuz seçim kampanyası süresinde TİP'i örgüt olarak destekleme biçminde tezahür etmektedir.

Türkiye sosyalistleri Tunceli'de TİP adayı Kemal Burkay'a değil de Van'da Necmeddin yazıcı'ya değil de (başka isimler de sayılabilir) kime oy vereceklerdir?

Bu isimlerin yanında ne yazık ki kontenjan yoluyla oportünist klikin başa geçirdiği sosyalizmin «S»siyle ilişiği olmayan politikacı isimleri de vardır. Ama böylelerinin liste başlarında yer aldıkları illerde bile bizim seçmenin sorusuna yukarıdaki cevabımız değişmelidir. Çünkü örneğin kendi ilinde ortaya çıkmaya yüzü olmayan bir Tarık Z. Ekinci'nin milletvekili olup olmaması bizce hiç önem taşımaz. Ya da Birlik Partisı eşiğini aşındırdıktan sonra Aybar'a sığınan ve her davranışıyla babasının oğlu olmadığını ispat eden bir Türabi Öztoprak'ın milletvekili olup olmaması bizce hiç önemli değildir. Tersine, bu gibilerin Meclise gidişi, Filipin tipi demokrasinin ipliğini pazara çıkaracak ve savunduğumuz dâvanın doğruluğuna daha geniş çevrelerin inanmasına yardım edecektir.

BİZ yelpazenin en solundaki partiyi, oportünist yönetimine rağmen örgüt olarak destekliyeceğiz derken, bu partinin millî demokratik devrimci nitelikteki programından çok, sözcülerinin lâfta kalan anti-emperyalist beyanlarından çok, TİP içndeki sosyalistlerin büyük kitlesinin eğilimini ve köylü yığınlarının parlemantarizm konusundaki şu andaki tutumunu göz önünde bulundurduk. TİP içindeki sosyalistler ve birçok örgüt dışı devrimciler Aybar - Aren kliklerinin oportünizminin en sert dille eleştirmesini olumlu karşılamaktadırlar. Ama bu eleştirinin kapsamına tüm siyasî örgütün sokulmasına karşıdırlar. TİP'li sosyalist «Aybar'ın, Aren'in ne olduklarını, kime hizmet ettiklerini artık biliyoruz. Ama TİP'e örgüt olarak karşt çıkmayın, çünkü bu örgütün içnde biz sosyalist kardeşleriniz de vardır» demektedirler. Öte yandan geniş köylü çevreleri, «seçimleri boykot» gibi bir sloganı benimseme durumunda değildirler. Bu konuda br orta Anadolu köylü liderinin sözleri ilginçtir: «Biz bu düzenin köylüden yana bir düzen olmadığını biliyoruz. Ama yerine daha iyisini koyma durumuna gelmeden sakın köylünün oy hakkına dokunmayın! Politikacılar geliyorlar, bize yalanlar söyliyorlar, söylediklerinin hiçbirini yapmıyacaklarını biliyoruz. Ama hiç değilse, dört yılda bir kapımıza gelip bize yaltaklanıyorlar ya!...»

İşte bu gerçekler karşısında biz Celâl Bayar'la ağız birliği etmedik ve onun yaptığı gibi «oylarınızı kullanmayın!» sloganını atmadık. Bugünün şartları içnde bütün etkenleri inceden inceye hesaplıyarak «TİP'i örgüt olarak destekliyoruz» dedik.

Bu sloganın doğru bir slogan olduğunun kanıtıdır yukarda sözü edilen bildiri. Bildirinin, kurulu sömürü düzenini korumakla görevli organların tertibi olduğu anlaşılmaktadır. Her ne kadar geçmişte TİP İzmir Kongresinin arifesinde dağıtılan sahte muhalefet mektubunda olduğu gibi, Malatya Kongresinden hemen önce dağıtılan sahte muhalefet mektubunda olduğu gibi, Aybar-Aren oportünist kliği bu cinsten girişimlerden medet ummuşlarsa da, bu son bildiri onların marifetine pek benzememektedir. Ama söz konusu organlar, umdukları sonucu elde edemiyecekler ve proleter devrimci hareketin doğru sloganlarının hergün daha geniş devrimci çevrelerce benimsenmesine engel olamıyacaktır.

BİZİMLE bu kadar uğraşmalarının sebebi nedir? Çünkü biz gerçek sosyalistleriz. Ve icazetimiz yoktur. Bildiri tertipleri, başta oportünistler Filipin tipi demokrasicilik oyununun aktörlerinin en sağdakinden «en soldakine» kadar bize saldırıları hep bu yüzdendir. Bilirler ki, biz demokrasicilik oyununun oyuncuları değiliz. Bilirler ki, Anayasanın sağladığı olanaklara dayanarak yürüttüğümüz açık mücadele kurulu sömürü düzenini Türkiye emekçilerinin yararına değiştirme yolunda tek ciddî mücadeledir.

Devrimciler görev başına!

Oportünizm, seçim mücadelesini mitingler, kahve toplantıları ve köy gezileriyle sınırlamak eğilimindedir. Oysa devrimcilerin mücadele alanı çok daha geniştir. Devrimciler, Sosyal mücadelenin sürdüğü her alanı kendileri için mücadele ortamı sayarlar. Grevler, boykotlar, toprak işgalleri seçim mücadelesinin en dinamik olanlarıdır. Bu alanları boş bırakmamak, tersine asgari ölçüde devrimci mücadeleye yararlı hale getirmek gerekir.

Seçim kampanyası resmen başlamıştır. Yirmi gün süre ile açık hava, kapalı salon toplantıları düzenlenecek, mitingler yapılacak, bildiriler dağıtılacak, afişler yapıştırılacaktır. Emperyalizmin güdümündeki sağcı partiler halkı bir daha kandırabilmek için seçim kampanyası boyunca din istismarından, oy başına para dağıtmaya, terör havası estirme kadar bütün kanun dışı ve anti-demokratik davranışlara başvuracaklardır. Bu arada CHP. ileri reformist seçim programına rağmen, ne yönetimin hakim kanadı ile, ne de adaylarının büyük çoğunluğu ile anti-emperyalist demokratik doğrultuda uzun boylu ümit vaadetmemektedir.

Bu durumda devrimcilere düşen görev nedir?

Bu görev, genel olarak halkımızın milli demokratik devrim mücadelesine, özel olarak oportünizmin devrimci hareketteki etkisini azaltıp, sosyalizme inanmış militanları devrimci saflara kazanmaktır.

Bu görevleri başarmak için doğru taktik tespit edilmiş ve doğru şiarlar atılmıştır: Genel şiar, «TİP'i örgüt olarak destekliyoruz» şiarıdır. Oportünizmin bölücülüğünün devrimci mücadeleyi en fazla etkilediği bölgelerde ise - ki buralar, örgütün iradesine uyulmayıp kontenjan adaylarının başa getirildiği yerler olmuştur — «Bütün olaylar bağımsız sosyalist adaya» dır.

Bu doğru taktik ve şiarlar nasıl çalışılmasını gerektirir?

TİP'i örgüt olarak desteklemek şiarı seçimlerde aktif olarak TİP'i desteklemeyi olduğu kadar, onun oportünist yönetici kliğiyle de mücadeleyi içerir. «Örgüt olarak destekleme» nin anlamı budur.

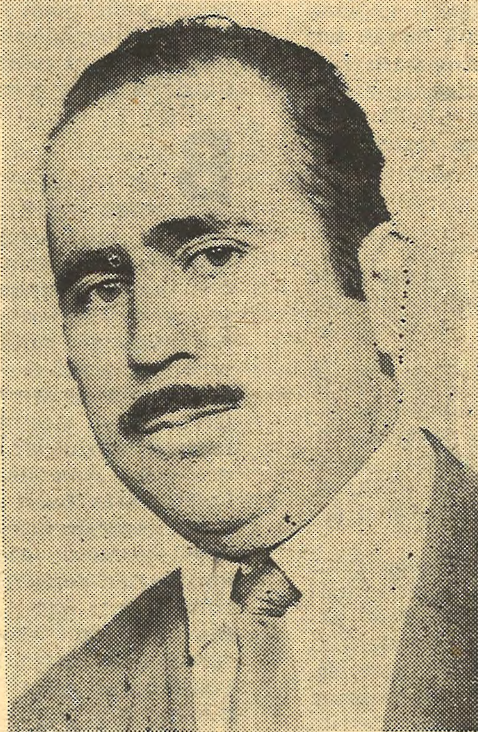
TİP'in oportünist yönetici kliği kendi arasında daha da parçalanmakta bu yüzden örgüt üzerindeki etkisi hergün daha azalmaktadır. Ancak yönetici kliğin merkezi otoritesinin azalması, oportünizmin örgüt üzerindeki ideolojik etkilerinin yok olması demek değildir.

Oportünizmin örgüt üzerinde devam eden ideolojik etkinliği, seçim döneminde emperyalizme, işbirlikçilerine ve toprak ağalarına karşı girişilecek mücadeleyi zayıflatan en büyük etkendir.

Parti örgütünde samimi, yiğit fakat oportünizmin ideolojik etkisi altındaki birçok militan, yanlış şiar ve sloganlarla, yanlış tutum ve davranışlarla seçim mücadelesine katılmak üzeredir.

Biz,, proleter sosyalistleri, her olduğumuz yerde yanlış şiarlar atılması, hatalı seçim taktikleri uygulanmasını önlemekle yükümlüyüz.

Oportünizmin seçimlerdeki genel taktiği, emperyalizmin empoze ettiği Filipin demokrasisinin denge unsuru olmaktır. Bu taktik, gerçek demokrasinin halka anlatılmasını ve halkın gerçek demokrasi için aktif mücadelesini önlemeyi amaçlar. Oportünizmin emperyalizm karşısındaki tutumu da bir genel taktik içinde şekillenir. Oportünistler emperyalizmle mücadeleyi Filipin tipi demokrasiyi araç olarak kullanıp iktidara geldikten sonraya bırakmaktadır. Emperyalizmin vesayeti altındaki ülkelerde devrimci partiler için mümkün olmayan bu yol, halkımızın emperyalizme karşı aktif mücadelesini önlemeyi amaçlar. Kısaca, oportünist seçim taktik ve sloganları emperyalizmle uzlaşan slogan ve taktiklerdir.

Bağımsız devrimci aday Hüseyin Kaya.

O halde, bunlara karşı açık ve kesin bir mücadele vermedikçe seçimlerin devrimci mücadeleye yararlı hale getirilmesi mümkün değildi.

Devrimci militanlar seçime girdikleri bölgelerde bir yandan bu taktiklerin, bu sloganların yanlışlığını diğer militanlara gösterirken, diğer yandan da doğru slogan ve taktikler ortaya koyacaklar ve bunları bizzat uygulayacaklardır.

Seçimlerin doğru taktik ve sloganları, milli demokratik devrim stratejisinin taktikleri ve sloganlarıdır.

Seçimlerdeki en büyük hedefimiz, Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri ve feodal ağa üçlüsü ve bunların siyasi iktidarıdır.

Bu hedefe yüklenirken kendimizi mümkün olduğu kadar tecrit etmemeye, düşmanı ise mümkün olduğu kadar tecrit etmeye çalışacağız. Seçim mücadelesinin aynı zamanda partiler arası rekabet olması, milli demokratik güç birliği ilkelerine aykırı hareket etmeyi gerektirmez. Bizler, bilinçli ve gerçek demokrasiden yana sosyalist militanlar olarak, kendimizi bu oy toplama rekabeti havasının dışında, Türkiye'deki devrimci mücadelenin genel çıkarlarından yana sorumlu saymalıyız. Ve halkımıza, düşmanı olan üçlü ittifaka karşı sınıflar arası bir güç-birliği yapılması gereğini anlatmalıyız.

Emperyalizmin siyasi alandaki temsilcilerinin halkımız önünde rahatça çıkıp yalan söylemesini önlemek için onlara sorular sormalı, halkımızı soru sormaya teşvik etmeliyiz. Her demogojik cevap veya cevapsız kalan her soru halkımızı uyandırmak için vesile teşkil edecektir.

Oportünizm, seçim mücadelesini mitingler, kahve toplantıları ve köy gezileriyle sınırlamak eğilimindedir. Oysa, devrimcilerin mücade alanı çok daha geniştir. Devrimciler, sosyal mücadelenin sürdüğü her alanı kendileri için mücadele ortamı sayarlar. Grevler, boykotlar, toprak işgalleri, seçim mücadelesinin en dinamik alanlarıdır. Bu alanları boş bırakmamak, tersine azami ölçüde devrimci mücadeleye yararlı hale getirmek gerekir.

Aydın ilinden Hüseyin Kaya, Kars ilinden Adil Kurtel bağımsız adaylıklarını koymuşlardır. Bu illerde devrimciler bağımsız adayları destekleyeceklerdir.

Daha şimdiden Aydın ili bağımsız sosyalist adayı Güzeltepe köyünden Hüseyin Kaya için Ankara, İstanbul, İzmir ve Aydın'da komiteler kurulmuş ve çalışmalara başlanmıştır. Bağımsız adayımızın desteklenmesi, seçim giderlerinin karşılanması için bu dört ilde bağış kampanyaları açılmıştır. Bağışlar Ankara'da Süleyman Sırrı sokak No: 2/12 Yenişehir. Aydınlık Dergisinde, İstanbul'da Divanyolu caddesi No: 83 kat: 3, Sultanahmet'de Türk Solu Dergisinde kabul edilmektedir. Diğer şehirlerden yapılacak yardımlar derhal bu adreslere postalanmalıdır. Aydın bağımsız sosyalist adayını desteklemek üzere diğer şehirlerdeki devrimciler bu adreslerle temasa geçmeli Aydın'a kendi masraflarıyla gidebilecek olanlar isimlerini bildirmelidirler.

Evet bu seçim mücadelesi proleter sosyalistleri için aktif bir mücadele dönemidir. Seçim mücadelesindeki başarımız oportünizme karşı mücadelenin de bir başarısı olacaktır.

Proleter devrimcileri görev başına!

DÜZELTME

Geçen sayımızın (Say. 96) dördüncü sayfasındaki (Mihri Belli Arkadaşımızın Açıklaması: «Proletarya partisi ancak gerçek demokraside kurulur.») şeklindeki başlığın tırnak içindeki kısmı yanlış dizilmiştir.

Doğrusu şudur: «Proletarya partisinin kurulması gerçek demokrasi yolunda bir adımdır.» Düzeltiriz

Oportünistler düzenledikleri mitingte devrimcileri konuşturmak istemediler

13 Eylülde Ankara'da İŞÇİ BİRLİĞİ adlı kuruluşun hazırladığı «Pahalılıkla Mücadele» mitinginde olaylar çıkmış ve Arenci oportünistlerin mitingi devrimcilere bırakıp kaçmalarıyla sonuçlanmıştır. Proleter devrimcileri mitinge başından beri olumlu bir gözle bakmışlar, hatta mitingi düzenleyenlere yardım-

cı olmuşlardır. Ne var ki, oportünistlerin devrimcilere karşı olumsuz tutumu miting sırasında ortaya çıkmış ve devrimciler konuşturulmak istenmemiştir.

Pahalılıkla mücadele gibi bütün emekçi sınıfları ve pahalılığın acısını çeken sınıf ve tabakaları ilgilendiren bir mitingin iki yüz kişi ile başlaması oportünizmin hayatın ve pratiğin kanunları tarafından reddedilişinin açık bir örneğidir. Miting çağrısı iyi yapılmamış, gecekondu semtleriyle ve diğer emekçi çevreleri ile temasa geçilmemiş fabrika işçileri ile temas kurulmamıştır.

İŞÇİ BİRLİĞİ gibi işçi sınıfı adına miting yaptığını iddia eden bir kuruluşun düzenlediği bir mitingte her şeyin bir yana bırakılıp işçi dalkavukluğuna varacak şekilde şiarlar atılması da oportünizmin miting üzerindeki deolojik egemenliğini göstermiştir.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi üç beş adam ortaya çıkıp cılız sesleri ile «Sosyalist Türkiye» diye bağırınca, devrimciler de doğru şiar olan «Bağımsız Türkiye» şiarını atarak oportünizmin cılız sesini bastırmışlardır. «Sosyalist Türkiye» şiarının bugünkü Türkiye'de yanlışlığını bir yana bırakalım 200 kişinin katıldığı bir mitingte bu şiarın atılması komiklikten başka bir şey değildi.

Şiar meselesindeki anlaşmazlık daha mitingin başında ortaya çıktı. Oportünistler «Sosyalist Türkiye» ve «Toprak köylünün fabrika işçinin» diye bol keseden atarlarken, devrimciler «Bağımsız Türkiye» ve «İşçi köylü elele millî cephede» doğru şiarlarını gür sesleri ile haykırdılar. Bu arada bazı itişmeler oldu. Fakat devrimciler kuru gürültüye papuç bırakmadılar. Konuşmalar başladığı zaman tartışmalar duruldu. Konuşmacılar elle tutulur bir şey söylemediler. Adil Özkol adındaki konuşmacı mitingin amacını unutarak strateji tartışması yaptı ve kendisini dinleyen iki yüz kişiye «sosyalist devrim, sosyalist devrim» diye haykırdı. Bu manzaraya sosyalistler gülerek bakmaktaydılar.

Bu arada Kütahya'nın Değirmenözü köyünden Mevlût Karakaya da bir emekçi olarak söz almak ve konuşmak istedi. Fakat oportünistler gerçek bir emekçinin konuşmasına razı olmadılar. Bunun üzerine devrimciler oportünistleri kürsüden attılar ve Mevlût Karakaya kürsüye alkışlar arasında çıkarak bir konuşma yaptı. Mevlût, mitingi düzenleyenlere kendisini niçin konuşturmadıklarını sordu. Oportünistler buna br cevap veremediler. Bunun üzerine devrimciler «kahrolsun oportünizm» diye bağırdılar. Mitingten kovulan bir avuç oportünst ise bu sırada bir köşede toplanmıştı. Bir kısmı proleter devrimcilerine «kahrolsun faşistler» diye bağırırken, bir kısmı da «kahrolsun komünistler» diye bağırıyordu.

DDD dâvası devam ediyor

Demokratik Devrim Derneği'nin 5. Sulh Ceza Mahkemesince geçici olarak kapatılması ve kurucuların Ceza Kanunu'nun 526. maddesine göre 1 aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılması isteğiyle ilgili davaya 18 Eylül günü İstanbul 1. Sulh Ceza Mahkemesince bakıldı.

Bundan önceki duruşmada, dernek başkanı Kemal İşler, Genel Sekreter Sevinç Özgüner, kurucu üye İhsan Memoğlu ve Rasih N. İleri 5. Sulh Ceza yargıcını tarafsız olmadığı gerekçesiyle reddetmişlerdir. Gerçekten, derneği tüzüğünü dahi okumadan, amacından saptığı gerekçesiyle geçici olarak kapatan yargıç, aynı davanın esasına da bakmaya girişmişti. Avukatların yargıcın taraf sız olmadığı hakkında yaptıkları itirazı 9. Asliye Ceza Mahkemesi uygun görmüştür.

1. Sulh Ceza'da yapılan duruşmada, kurucular derneğin amaçlarını açıklamışlardır. Avukatlar da, derneğin siyasi bir dernek olduğunu, siyasi dernek kurmanın Anayasa, Siyasi Partiler Kanunu ve Cemiyetler Kanunu'na uygun olduğunu belirtmişler, derneğin kamu oyunu millî demokratik devrim yolunda etkilemek amacında olduğunu açıklamışlardır. Yargıç derneğin açılması konusunda 16 Ekim tarihindeki duruşmada karar verecektir.

Işık Mühendislik'te gericiler azdı

Dergimiz baskıya girerken Işık Mühendislik ve Mimarlık Özel okulunda çıkan silâhlı bir çatışma sonucu Mehmet Cantekin adlı devrimci kardeşimiz öldürülmüştür.

Cemiyet seçimleriyle başa geçen gericiler, talebedeki huzursuzluklara çözüm yolu bulamamışlar ve giderek devrimci gençlerin isteklerini «komünistlik, marksistlik» olarak nitelemeğe başlamışlardı.

Özel Okullar devletleştirilmelidir, demokratik eğitim gibi istekler bu şekilde karşılık bulunca devrimci gençler boykot ilân ederek harekete sahip çıkmışlardı.

Anayasa mahkemesine kadar giden Özel Okullar anayasaya aykırıdır davası halâ bir çözüme bağlanmadığı için talebe arasındaki huzursuzluk son haddine çıkmıştı.

Bundan faydalanan cemiyetçi gerici, Aramco beslemeleri ortalığı bölmek ve sırtlarını dayadıkları patrondan aldıkları taktikleri yerine getirmek için devrimcileri sindirmeğe çalışmışlardır. Devrimcilerin teker teker yakalanarak dövülmesiyle başlıyan olaylar en sonunda devrimci gençlerin okula sokulmamasına ve geçen gece çıkan silâhlı çatışmayla sokak ortasında adam öldürmeye gelip dayanmıştır.

Konuştuğumuz devrimci gençler bize şunları söylemişlerdir:

«Ellerindeki silâhlar uzak mesafelere atan, tam otomatik, yarı otomatik silâhlardı. Silâhları kullananların profesyonel kişiler olduklarıı belliydi».

Hep beraber gülelim

Batı Berlin'de KURTULUŞ adında bir aylık dergi yayınlanmaktadır. Derginin sahibi Türk Toplumcular Ocağı adındaki örgütmüş. Bu derginin 3. sayısı elimize geçti. Derginin TİP'in başına çöreklenmiş olan oportünist yönetimin hararetli bir savunucusu olduğunu gördük. «Milli Demokratik Cephe Nedir, Ne Değildir?» başlıklı yazıda bizden (yâni proleter devrimcilerinden) söz edilmekte ve saldırılmaktadır. «Kurtuluş» un ne Almanya'daki Türk sosyalist kardeşlerimizi, ne de organı olduğunu iddia ettiği Türk Toplumcular Ocağı üyelerinin çoğunluğunu temsil etmediğini ve küçük bir sırtı Türkiye'deki devrimci mücadeleye dönük oportünist grupçuk adına konuştuğunu pek iyi bilmekteyiz. Ama gene de sosyalizm gibi yüce bir dâvanın ne ölçüde yozlaşırabileceği hakkında bir fikir verebilmek için, bu dergi üzerinde kısaca duruyoruz.

Aşağıya aktardığımız «Milli Demokratik Cephe Nedir Ne Değildir?» başlıklı yazıdan bazı parçaları okurken, okuyucularımız bir hayli eğleneceklerdir:

«Küçük burjuva okumuşları... Kendi icatları bir «Millî Demokratik Devrim» kavramıyla işlerine nasıl geliyorsa, bir kavramdan öbürüne sıçramakta, bazan burjuva demokratik devrimini, bazan da anti-kapitalist geçiş dönemini kastettiklerini söylemektedirler. Ancak iş somut çözüm yolları, savaş taktikleri getirmeye gelince küçük burjuva dostlarımız ağız dolusu küfürlerle saldırdıkları Türkiye İşçi Partisinin programındaki somut teklifler ve bunları gerçekleştirmek için yürüttüğü eyleme karşılık Fransız Devrminin bayatlamış: «herhese vatandaşlık hakları sağlamak» (Türk Solu Dergisinin Millî Demokratik Devrim ilâvesinden) sloganlarını ileri sürmektedirler.

«Zaman bilimsel sosyalizmin lehine çalışmaktadır. Bugün küfürlerle Türk İşçi Sınıfının siyasî örgütüne saldıran Millî Demokratik Devrimci küçük burjuva dostlarımız, yarın tarihin akışı icabı proleterleşerek işçi sınıfının saflarında yer alacaklardır.»

Bu pek derin (!) bilimsel tahlil (!) yazısını iki resim süslemektedir! Birincisi, Mihri Belli arkadaşımızın bir resmi; altındaki lejant şöyle: «MİHRİ BELLİ - Emperyalizmin geniş cephesinin en sol ucu-..» İkinci resim, ön plânda TİP'in yeni amblemi, fonda alkışlayan büyük bir kalabalık... Resimlerden birincisi şer kuvvetlerini, ikincisi ise hayır kuvvetlerini temsil etmektedir.

Biz kendi hesabımıza yurt dışındaki Türkiye emekçi ve aydınlarının ve özellikle Almanya'dakilerin Türkiye'deki biricik gerçek devrimci eylemin içindeki savaşçılara dil uzatma haddini bilmezliğini gösteren oportünizmin şakşakcısı böyle bir dergiyi gerektiği gibi değerlendireceklerinden emin bulunmaktayız.

KURTULUŞ'un ve TİÇSF'nin kuruluş yıldönümü

20 Eylül 1969, 50 yıl önce Berlin KURTULUŞ'undan sonra proleter devrimci Dr. Şefik Hüsnü önderliğinde İstanbul'da yayınlanan KURTULUŞ'un ve yine Dr. Şefik Hüsnü'nün önderliğindeki TÜRKİYE İŞÇİ ve ÇİFTÇİ SOSYALİST FIRKASI'nın kuruluş yıldönümüdür.

Birinci Millî Kurtuluş Savaşımızın en bilinçli kesimini içeren bu parti ve çevresi emperyalizme karşı verilen savaşta önemli görevler yüklenmişti. TÜRKİYE IŞÇİ ve ÇİFTÇİ SOSYALİST FIRKASI'nın bilhassa İstanbul'da anti-emperyalist mücadeleye önemli katkılarda bulunması, işçileri örgütlemesi, İngiliz emperyalistleri ve işbirlikçi Damat Ferit Paşa hükümeti tarafından hoş karşılanmamıştı. TİÇSF'nin faaliyeti durdurulmuş, KURTULUŞ'un yayımlanması da emperyalistlerin sansür idaresi tarafından kapatılmıştı.

Yarımcada işçiler gençlikle omuz omuza direniyor

Ruhi Göbüt

Sırrı Öztürk

Naci Oğur

Kurtuluş Savaşımız güçleniyor!

Halkımızın millî demokratik devrim mücadelesi her geçen gün biraz daha güçleniyor. Bağımsızlığın ve demokrasi yolunda büyük adımlar atılıyor.

İşçiler, köylüler, yurtsever aydınlar ve öğrencilerin kurduğu, ittifak, bir çığ gibi hedefe yaklaşıyor.

Bunun en son ve en yeni örneğini, Seramik işçilerinin, direncinde gördük...

Bunun en son ve en yeni örneğini, horon tepen kız işçilerin gözlerinde okuduk...

Devrimci gençliğin ve işçilerin omuz omuza birliğinde gördük...

Seramik fabrikasında 1.200 işçi çalışmaktadır. Kuruluduğundan bu yana işçileri yöneten Türk-İş'e bağlı sarı bir sendikadır.

İşçilerin gerek ekonomik ve gerekse diğer yasal haklarından hiç birisi verilmemiştir. Haksız olarak işten çıkarılanlar olmaktadır. Asgari ücretler uygulanmamaktadır. Servis verilmektedir. İşletme şefi Basri Sezer, hasta olup da muayene olmak için, gelen kız işçilere, önce «kendisinin muayene edeceğini» bildirerek, «kalpleri dinlemek ve nabzını saymak istemektedir.» İşyerinde tam bir huzursuzluk, güvensizlik vardır.

AP'li Hasan Türkay'ın Genel Başkanlık yaptığı ÇİMSE-İŞ sendikasının işçilerin yasal ve sosyal hakları konusundaki patronla işbirliği, işçileri devrimci bir kuruluş olan SERÇİP - İŞ Sendikasına toplu olarak girmeleri sonucunu doğurmuştur.

1200 işçinin 1150 si devrimci sendika SERÇİP-İŞ'e kaydını yaptırmış, buna karşılık ÇİMSE-İŞ Sendikasının 50 üyesi kalmıştır.

Çoğunluğa sahip olan SERÇİP-İŞ Sendikası yetkilileri, toplu sözleşme yetkisinin kendilerine verilmesi gerektiğini patrona bildirdiği halde, patron, «yetkinin ÇİMSE-İŞ Sendikasının olduğunu bildirmiştir.» SERÇİP - İŞ sendikasına geçen işçileri işten atma tehdidiyle yıldırmak istemiştir. İlk olarak da iş yeri baş temsilcisi işten atılmıştır. Bu kanun dışı hareketler karşısında, direnmeye geçen işçiler, boykota karar vermişler ve uygulamaya geçmişlerdir. Boykot iki haftadır devam etmektedir.

Seslerini bütün İzmit halkına duyurmak amacıyla, harekete geçen Seramik işçileri Yarımca'dan İzmit'e kadar bir yürüyüş yapmak istemişler, İzmit Valisi buna izin vermemiştir. Bunun üzerine işçiler, İzmit'in içinde bir yürüyüş ve miting tertiplemişlerdir.

«YÜRÜYÜŞÜN ASIL AMACI İŞÇİNİN HAKLILIĞINI DUYURMAK VE İŞÇİ SINIFININ TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK BİR TÜRKİYE ÖZLEMLERİNİ DİLE GETİRMEKTİR.»

İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği adına 30 kişilik bir grup halinde otobüsle, Yarımca'ya hareket ettik. Oraya vardığımızda saat, 13.00'dü. Havanın sıcak olmasına rağmen bütün kız ve erkek işçiler fabrika kapısının önünde toplanmıştı. İstanbul'dan daha önce gelen devrimci işçi arkadaşlarla, sohbet ediyorlardı. Ağaçlarda yiğit Demir Döküm işçilerinin getirip astığı dövizler vardı. Bu dövizlerde Seramik işçilerinin mutlaka başarıya ulaşacağına inandıklarını belirtiyor ve bütün güçleriyle işçi kardeşlerinin yanında olduklarını bildiriyorlardı.

Saat 11.30'da 7 otobüsle İzmit'e hareket edildi. Saat 15.00'te İzmit'e yürüyüşün başlanacağı yere geldik. Orada da bizi bekleyen işçi kardeşlerimiz var. Ellerinde dövizler hazırdılar yürümek için.

Hazırlanan dövizlerde şu sloganlar vardı:

«İşçi - Gençlik omuz omuza», «Bağımsız Türkiye», «Hak Alınır», «İşçi - Ordu el ele», «Direneceğiz», «Ya istiklâl, ya ölüm», «Yaşasın Seramik işçilerinin demokratik mücadelesi», «Göbek şişirmiyoruz. Ter döküyoruz», «Haklarımızı alacağız», «İŞÇİ - KÖYLÜ - GENÇLİK - ORDU OMUZ OMUZA».

1200 kişilik bir devrim ordusu yürüyüş için hazırdı. Kız işçiler ellerinde pankartlarla, «BAĞIMSIZ TÜRKİYE», «İŞÇİYİZ HAKLIYIZ» sloganlarıyla yürüyüşe başlıyorlar. Bütün İzmit halkı sokakları tıklım tıklım dolmuş, yer yer alkışlar ve «YAŞAYIN» sesleriyle bize katılıyor. Ve 1200 kişi hep bir ağızdan aynı inançla, ve bütün gücüyle kükrüyor. «BAĞIMSIZ TÜRKİYE».

Muntazam sıralar halinde miting alanına geliniyor.

Burada 2.000 kişilik bir kalabalık var.

İlk konuşma, işyeri baştemsilcisi olan ve patron tarafından işten atılan Hasan Çevik kardeşimiz tarafından yapılıyor. Ve şunları söylüyor:

«Biz Seramik işçileri olarak, yasal hakların işyerlerinde uygulanmasını istiyoruz. Iş güvenliği istiyoruz. Asgari ücretlerin tatbikini istiyoruz. Sendika özgürlüğü istiyoruz.» Konuşması yer yer «DEMOKRATİK TÜRKİYE», «BAĞIMSIZ TÜRKİYE» sloganlarıyla kesiliyor. Ve alkışlar arasında konuşmasını bitiriyor.

İkinci konuşmayı Ülker Şentürk omuzdaşımız yapıyor. Kendisi patronun kız kardeşi. Ama kendi sınıfının yanında ve onlarla omuz omuza mücadeleyi sürdürüyor. Konuşmasında, «Kız işçi arkadaşlarımız, hastalanıp muayene olmak üzere viziteye çıktığında ilk önce işletme şefi Basri Sezer tarafından muayene ediliyor.» demiş ve bu hareketi şiddetle yermiştir.

Mitinge İzmit civarındaki fabrikalardan temsilciler gelmişti. Bunlardan birisi de Rabak fabrikası işçileri adına gelen Ahmet Gündüz'dü.

Konuşmasına Rabak işçilerinin bütün güçleriyle Seramik'te çalışan içşi kardeşlerinin yanında olduklarını bildirdikten sonra, «Mücadelemiz birdir. Ve mücadelemiz EMPERYALİSTLERE VE ONLARIN YERLİ ORTAKLARINA karşıdır. Kahrolsun emperyalistler ve kahrolsun onların işbirlikçileri» demiştir.

Daha sonra tren işçileri adına bir konuşma yapan işçi arkadaş, asgari ücretlerin uygulanmasının, ve işyerinde güvenliğin bulunmamasının, faşizm olduğunu söyledi. Sözlerini şu sözlerle alkışlar arasında bitirdi:

«Halkımıza bunları reva görenleri, bizler Türk halkının bir parçası olarak görmüyoruz. Amerikan emperyalistleriyle işbirliği yaparak bizleri sömürenleri biz halkımızın bir parçası olarak görmüyoruz. Ve onlara bu halkın işinde yer olmadığını bildiriyoruz. Onların memleketi Amerika'dır. Oraya gitsinler. Bu konuşmadan sonra devrimci öğrenciler adına konuşan arkadaş özetle şunları söyledi:

«Ülkemiz yarı bağımlı bir ülkedir. Emperyalist Amerikan şirketlerinin hegemonyası altındadır. Emperyalistlere karşı ilk Milli Kurtuluş savaşını veren halkımız, ikinci milli kurtuluş savaşında da zaferle çıkacaktır. Bu günkü hareketimiz bağımsızlık savaşımızın bir parçasıdır.

Şimdiye kadar konuşma yapan arkadaşlar işçi kardeşlerimizin şikayetlerini dile getirdiler. Bunlar bize bir gerçeği daha gösterdi. O da

Yaşasın İşçiler, yaşasın gençler! Türkiye bizimdir!

şudur. Türkiye'de hiç kimse güvenlik altında değildir. Kanunlar uygulanmıyor. En basit demokratik haklarımız dahi faşist kanunlarla önlenmek isteniyor.

Öyleyse bizim hareketimizin amacı: Tam bağımsız gerçekten demokratik bir Türkiye kurmaktır. Bunu başaracağız.

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE».

Daha sonra Türk Kablo fabrikasından yiğit bir omuzdaşımız konuştu. Sırrı Öztürk arkadaşımızın yaptığı konuşma sık sık alkışlarla ve «BAĞIMSIZ TÜRKİYE» «DEMOKRATİK TÜRKİYE» sloganlariyle kesildi. Bu omuzdaşımız şunları söylüyordu;

«Kardeşler. Ülkemiz emperyalistler tarafından sömürülmektedir. Şehir küçük burjuvazisi ve diğer emekçi halk tabakaları da sömürülmektedir. Öyleyse emperyalizme karşı vereceğimiz mücadele de bizim ittifaklarımız olacaktır. Bu ittifakın üyeleri, İŞÇİLER-KÖYLÜLER - DEVRİMCİ ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİ - ORDU ve diğer bütün yurtseverlerdir. Öğretmenlerdir. Bugün burada aramızda bu sınıf, tabakaların birer temsilcisi aramızda bizlere hitap ettiler. Bu ittifakımızın en taze örneğidir. İşçi sınıfı hareketine musallat olan OPORTÜNİSTLER bizim ittifakımızı bozmak için büyük çabalar harcıyorlar. Onlar birliğimizin bozucusudur. Bu hareketleriyle aramızda yaşayamayacaklardır. Kahrolsun emperyalistler ve onların yurdumuzun içindeki ortakları. Kahrolsun işçi sınıfı hareketine musallat olan oportünistler. YAŞASIN MİLLİCİ SINIFLAR VE TABAKALAR».

Demir Döküm işçilerin mücadelesinde olanlarla birlikte omuz omuza mücadele eden yiğit devrimci arkadaşımız Cemile Çerçel'e söz verdiler. Konuşmasına «Demir Döküm işçilerinin mücadelesini anlatmakla başladı. Ve şöyle devam etti:

«Mücadelemiz Emperyalistlere ve onların içimizdeki ortaklarına karşıdır. Onlara karşı yiğit Demir — Döküm işçilerinin vurduğu yumruğu sizlerde burada vuracaksınız. Daha başka yerlerde de yumruk yiyeceklerdir onlar. Ve kovacağız yurdumuzdan.

Bazı çevrelerin, hareketin devrimci bir noktada yoğunlaşması karşısındaki ters tutumları telaşa kapılmaları karşısında işçi kardeşlerimiz, yılmadan devrimci sloganlarını kullandılar. Hem daha sık ve hem daha gür olarak. «BAĞIMSIZ OLACAKTIR TÜRK'ÜN ÜLKESİ» «GERÇEK DEMOKRASİYİ KURACAĞIZ».

Seramik işçilerinin mitingi şu gerçeği iyice ortaya koymuştur. İşçiler kendi ekonomik ve demokratik mücadeleleri ile o günkü politik hedeflerini birbirinden ayırt edebilirler. Ve bu ikisinin birbiriyle olan sıkı bağını kavrayabilirler. Sosyal mantık bunu bir kere daha doğrulamıştır. İşçiler bir yandan fabrika işverenine karşı ekonomik ve demokratik hakları için mücadelelerini sürdürürken, diğer yandan devrimci politikalarının o günkü hedefini de saptamakta ve ilân etmektedirler.

«Ülkemiz Amerikan emperyalizmi tarafından sömürülmektedir. Ve bu sömürüden en çok zarar görenler de biz işçileriz».

O halde kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileri!

Ve işçiler, evet işçiler, — Antikapitalist şiarlar ortaya atmayınca devrimci mücadeleye nasıl kazanılacağı sorulan işçiler — milli cephe çağrısında bulunuyorlar. «Bu kavgada Türk işçisi yalnız değildir. Bütün millici güçler, köylüler, öğretmenler, Türk Ordusu, Türk işçisinin tabii müttefikidir».

Bu yazı olayların başındanberi içinde bulunan üniversiteli genç arkadaşlar tarafından yazılmıştır.

Erdemir işçilerinin mücadelesi devrimci hareketimizin bir parçasıdır!

4.600 Erdemir işçisinin, işbirlikçi iktidar ve Amerikalı-işbirlikçi patronun kutsal ittifakına karşı bilinçli direnişi, devrimci mücadelemize çok şey kazandırdı. Erdemir işçileri mücadele içinde bilendi, çelikleşti, karşısındaki güçleri daha iyi tanıma fırsatını buldu. İşçiler şimdi daha kuvvetli mücadele bayrağını daha yüksekte tutuyor.

Ereğli Demir-Çelik'in 4.600 işçisinin kararlı mücadeleleri devam ediyor. İşçiler haklarını söke söke almak için ilk başlattıkları grevlerinin işbirlikçi iktidar tarafından ertelenmesinden sonra, mücadelelerini bu defa da masa başında sürdürdüler. Bir aylık erteleme süresi içinde gerek alt kademelerde ve gerekse üst kademelerde yapılan uzlaştırma toplantılarında dişe diş mücadele ettiler; haklarının bir kısmını koparıp aldılar.

1 Eylülde Ankara'da başlayan uzlaştırma toplantılarında, Erdemir işçilerinin isteklerini dile getiren mahalli sendikacılar, bu toplantılarda önce «işçilerin birliği, ilkesini Amerikalı-işbirlikçi patrona kabul ettirdiler; işçileri şimdiye kadar A-B diye ikiye ayıran uygulama fiilen ortadan kalktı. Bütün büro personeli, şefler, âmirler, genel formen yardımcıları, formenler vb. sözleşme kapsamı içine alındı. Böylece kuruluşundan bu yana fabrikada uygulanmakta olan «böl-yönet» taktiği çöktü; Amerikalı-işbirlikçi patron dize geldi. Uydurma sıfatlarla işçi nitelikli unsurlar arasındaki bölünme yokedildi. Türkiye'deki emperyalist sömürüye indirilmiş ağır bir şamardır bu.

İlk grevin ertelenmesinden sonra geçen süre içinde, işveren, işçilerin birçok hakkını teslim etmekte direnmiştir. Bu arada Başkanlığını Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün yaptığı Uzlaştırma Yüksek Kurulu, özellikle ücretler konusunda garip kararlar almıştır: Amerikalı-İşbirlikçi patron daha evvel saat ücretlerine 1. yıl için ayrımsız 80 kuruş, 2. yıl için de 50 kuruş zam verebileceğini ilân etmişken, bu defa Uzlaştırma Yüksek Kurulu, bu rakamları 1. yıl için 60, 2. yıl için de 40 kuruşa düşürmüştür. Ayrıca, uzlaşılamayan 48 madde için işçilerin isteklerine çok ters düşen kararlar almıştır.

Bunun üzerine, mahalli sendikacılar, çok haklı olarak, Uzlaştırma Yüksek Kurulu'nun aldığı kararları reddetmişler ve tekrar grev kararı almışlardır. Ve grev, 15 Eylül pazartesi günü saat 12.00'de başlatılmıştır.

İlk grev uygulamalarının çok haksız bir şekilde işbirlikçi iktidar tarafından ertelenmesinin hırsını içinde taşıyan işçiler, sendikanın grev uygulamasına geçildiğini haber vermesinden sonra 10 dakika içinde, ellerindeki işleri derhal bırakarak fabrikayı sür'atle terketmişlerdir.

Diğer taraftan, işçi Necmettin Giritlioğlu, fabrikanın genel kapısından telefonla iç kısımlardaki işçilere grevin başladığını bildirdiği sırada, fabrikanın Kamu Münasebetleri Genel Müdür yardımcısı Saim Mersinlioğlu, çakı ile telefon hatlarını kesmek istemiştir. Necmettin Giritlioğlu derhal kendisine müdahale etmiş, kanuni bir grevi kırmağa yeltenen hareketlerin suç olduğunu söylemiştir.

Bu olaylar devam ederken, Turgut Tunay isminde bir müdür de zorla içeriye girmek istemiştir. İşçiler önce kendisini ikaz etmişler, ancak Bay Müdür içeriye zorla girmek isteyince, kendisini ağır şekilde hırpalamışlardır.

Bu anda, fabrikaların Genel Md., ünlü Amerikanofillerden Suat Yelkin, soğuk haddehanede, grev uygulamasına geçmek üzere işlerini terkeden işçilerin karşısına çıkmış ve bazı işçilerin ceplerinden iş kartlarını almak istemiş. İşçiler Genel Müdürü ve yardımcılarını püskürterek grev uygulamasına geçmişlerdir.

Genel Md. Yelkin, bu defa da, Necmettin Giritlioğlu'nun çalıştığı yere gelerek, tehditler savurmuş, kendisini mahkemeye vereceğini, 5 yıl hapis ettireceğini, «elin elden üstün olduğu» nu söylemiştir. Devrimci işçi Giritlioğlu ise, şunları söylemiştir: «Ben işçiyim. İşbirlikçilerin yönettiği bu fabrikada bir Genel Müdür oğlu değilim. Ben, kendi sınıfımın mücadelesini yapıyorum. Bu memlekette kanunları siz uygulamıyorsunuz. Türkiye'de bağımsız hâkimler vardır».

İşçiler fabrikaya yürüyorlar.

Müdür fabrikaya sokulmuyor.

İşçilerin çok haklı şekilde başlattıkları ikinci grevleri, bu defa da aradan sadece 3 saat geçtikten sonra işbirlikçi iktidar tarafından tekrar ertelenmiştir. Grevlerinin tekrar ertelendiğini haber alan işçiler, gruplar halinde protesto gösterileri yapmışlardır. Ancak Danıştay erteleme kararını bozduktan sonra grev hazırlıkları tekrar başlamıştır.

Sina Çıladır

FİLİSTİN DEMOKRATİK HALK KURTULUŞ CEPHESİ

Akşamı üzeri Ürdün'ün başkenti Amman'a indik. Amman, geniş ve alçak tepeler üzerine kurulmuş bir şehir. Evlerin hemen hemen hepsi taşlardan yapılmış, basık, gösterişsiz. Damlarındaki televizyon antenlerinden buralarda oturanların varlıklı kimseler olduğu anlamak pek zor değil. Yanımdaki Fedai arkadaşla birlikte, Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesinin (D. F. H. K. C.) bürosuna gittik. Cephe'nin Amman'daki bürosu şehrin girişine yakın bir yerde. Tek katlı, dört beş odalı bir bina. Kapıda ve bahçedeki fedailer tepeden tırnağa silâhlı. Nöbetçiler her türlü tehlikeye karşı geceli gündüzlü tetikte. Nöbetçilere selâm verip içeri girdik. İçerisi bayağı kalabalık ve yoğun faaliyet var. Burada pek fazla kalmadık. Fedai arkadaşım, Cephe'nin siyasî büro şefinden benim için yarına bir randevu aldı. Ayrıca yatmamız için de bir yer ayarladı. Cephenin Amman'daki bürosunda yatmak mümkün olduğu halde, biz, kenar mahallelerdeki mülteciler ile ilgilenen, onlarla temas kurmaya çalışan 10 kadar fedainin barındığı iki çadıra gittik. Çadırlar ofise 15 dakikalık mesafedeydi. Çadırlardan büyüğüne girdiğimizde, masanın üzerinde bir lüks yanıyordu. Üç beş silâhlı adam köşeye yerleşmiş ve etraflarında 10-12 kişi kadar orta yaşlı insan. Fedailerle, yakın barakalardan gelen Filistinli mülteciler konuşuyorlardı. Selâmlaştık. El sıkıştık. Konuşmalarına biz de katıldık. Çadırın çeşitli yerlerine asılmış Mao'nun, Che Guevara'nın ve Castro'nun resimleri ve sözleri... Vakit bir hayli oldu. Filistinli misafirlerimiz gittikten sonra, biz, konuşmaya gecenin geç saatine kadar devam ettik. Grup başkanı olan arkadaşımın (Ebu Mehmed) aslen Suriyeli, fakir bir işçi, evli ve üç çocuğu olduğunu sonradan öğrendim. Sosyalizme inanmış biri, ve bu inancı uğruna emperyalizme karşı 2-3 daha fazla Vietnam açabilmek için karısını ve çocuklarını bırakarak kavgaya koşan 28 yaşlarında genç bir fedai. Ebu Mehmed, ideolojik seviyesi yüksek, alçakgönüllü ve halka yardım edebilmek için arkadaşlarıyla birlikte canla başla çalışan yüzlerce fedaiden biri. Gerçekten de, o çevrede oturan mülteciler olsun, Ürdünlüler olsun, her meselelerinde (en küçük bir aile anlaşmazlığında bile) Ebu Mehmed'i ararlar, ona başvururlar..

Gençler çalışır ve savaşırlar.

Sabah uyandığımızda güneş bayağı yükselmişti. Yakınımızdaki evlerden bir vatandaş elinde çay tepsisiyle çadırımıza çay getirdi. Bir başka evden ekmek ve peynir geldi. Fakir halkın bu sempatisi, bu küçücük desteği fedailere büyük mücadele gücü vermekte, onların morallerini yükseltmekte.

Oradan ayrılıp tekrar büroya geldik. Siyasî büro şefiyle görüşme saatimiz yaklaşmıştı. Az sonra bizi içeri aldı. Orta boylu, ince, tetik bir adam. Hareketlerinden gayet çevik biri olduğu derhal anlaşılmakta. Belinde çift şarjürlü bir tabanca. Fedai arkadaşım (Ebu Süleyman) beni Cephe'nin siyasî komiseriyle tanıştırdı. Orada iki saat kadar karşılıklı konuştuk. Bana, Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (D.F.H.K.C.) nin kuruluşunu, gelişimini, karşılaştıkları güçlükleri ve Cephe'nin stratejisini anlattı.

Demokratik Cephe (D.F.H.K.C.'nin halk arasındaki adı budur) 1969 Şubat'ında, halen başkanlığını Corc Habeş'in yaptığı Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nden (F.H.K.C.) Marksist-Leninistlerin ayrılmasıyle kurulmuştur. O günden bu yana Ortadoğu'daki ve Kuzey Afrika'daki Arap ülkelerinden gelen devrimcilerin katılmasiyle Cephe daha da güçlenmiştir. Başlangıçta ve halen Cephe'nin karşılaştığı en büyük sorun para ve silâh bulmaktaki güçlüktür. Kurulalı ve silâhlı mücadeleye başlıyalı 6-7 ay olmasına rağmen, henüz sosyalist devletlerin enternasyonal dayanışmasını sağlıyamamıştır. D.F.H.K.C., karşılaştığı güçlüklerin büyük kısmını mülteci Filistinlilerin, Fellahların (köylülerin), Hamillerin (işçilerin) desteği ve yardımlarıyle göğüslemektedir. Çok az bir miktar da, dış ülkelerde okuyan Marksist-Leninist Arap talebelerinden gelir. Söylemeye gerek yok ki, Arap devletleri ile arası iyi değildir. Onlardan en küçük bir yardım bile görmez. Oysa. El Fetih, El Saika ve diğer Fedai teşkilâtları Mısır, Suriye, Cezayir, hatta Irak gibi hükûmetlerden geniş ölçüde yardım (para, silâh yiyecek, giyecek) gördüğü gibi, bunun yanında sivil teşkilâtlardan da (Müslüman Kardeşler teşkilâtı gibi) yardım alır. D.F.H.K.C.'nin böyle geniş kaynakları yoktur. D.F.H.K.C.'nin tek ve temel desteği, dayanağı halktır. Halkın desteği olmazsa yaşaması güçtür.

Aslen Iraklı olan ve bir zamanlar Irak bataklıklarında gerilla faaliyetine girişen, fakat, D.F.H.K.C. gibi Marksist-Leninistlerin yönetiminde bir örgütün kurulması üzerine, arkadaşlarıyle birlikte bu cepheye katılan siyasî büro şefi, Cephe'nin devrim stratejisini şu şekilde özetledi:

«Önce Millî devrim: Önce Filistin'deki, Batılı emperyalist devletlerin sadık uşağı, saldırgan, emperyalist, faşist İsrail devletinin yok edilmesi. Yurtlarından kovulan yüzbinlerce vatansız Filistinlilerin vatanlarına dönme mücadelesi. Filistin'in emperyalistlerden kurtarılma mücadelesi. Yani, önce emperyalizme karşı savaş, topraklarından atılan Fellahların yeniden topraklarına kavuşturulması, toprağa kavuşan Filistin köylülerinin toprak meselesinin çözümlenmesi. Kısacası: Önce millî devrim. Önce demokratik devrim. Önce millî demokratik devrim.» Cephe'nin siyasî şefi bunları anlattıktan sonra, millî demokratik devrimin asgarî programları olduğunu, azamî programlarının ise sosyalist devrim olduğunu da ilâve etti. Bu arada, Arap dünyasındaki devrimci hareketlerin gelişimi, bu gelişimde devrimci hareketlerin öncülüğünü yapan sınıf ve zümreler üzerinde de tartıştık. D.F.H.K.C., emperyalizme karşı savaşta küçük - burjuvazinin öncülük yapamıyacağını, bunu bir süre yapsa da, millî devrimi sonuna kadar götüremiyeceğini, bunun sebebinin de küçük - burjuvazinin sınıfsal karakterinden ileri geldiğine inanmakta. Millî demokratik devrim mücadelesini, işçi sınıfının öncülüğünde, temelinde köylülerin yürüttüğü bir mücadele olarak görmekte, D.F.H.K.C., Orta Doğu'daki devrimci hareketlerde, artık küçük - burjuva devrimcilerinin öncülük durumlarını kaybetmeye başladıklarını, gerçekten proletaryanın ideolojisini benimsemiş Marksist - Leninistlerin kitlelerle kurdukları bağlar sayesinde öncü durumuna geçme aşamasında olduklarına inanmakta. Gerçekten bu tahlil, objektif duruma uygun düşmekte. Nitekim bugün D.F.H.K.C.'nin yöneticilerinden en önde gelen birinin silâh arkadaşları, Güney Yemen'de (eski Aden) iktidarı ele almış durumda. Yine bugün, küçük - burjuvazinin yönetimde olduğu Arap devletlerinin (Mısır, Suriye, Cezayir, v.s.) D.F.H.K.C.'ne karşı takındıkları politik tavrı bu açıdan —gerçek Marksist - Leninist akımla, küçük - burjuva devrimcilerinin yarışı, çekişmesi, alttan alta güreşi açısından— ele alırsak, Demokratik Cephe'nin yardım kaynaklarının kısırlığını, karşılaştığı güçlüklerin büyüklüğünü anlıyabiliriz. Değerlendirebiliriz.

Talebe kampında iki gün

Amman'daki ofisten akşam üzeri bir landrovere atladık. Amman'a 20 kilometre uzakta bir dağ yoluna saptık. 3-5 kilometre sonra arabamız bir dere içerişinde duraktadı. Devriyeler bize baktı. Fedai arkadaşımla birşeyler konuştular. Sonra devam ettik. Biraz ileride, derenin yamaçlarında 6-7 tane

(Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi röportajı genç bir Arap öğrenci tarafından hazırlanmıştır.)

Küçükler de çalışır ve savaşa hazırlanırlar.

Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi savaşçıalrı bir harekâtta.

Askerî kampta iki gün

büyük çadır, karanlık içerisinde belli belirsiz farkediliyordu. Talebe kampına gelmiştik. Önce kampın yöneticilerinin bulunduğu çadıra girdik. Bizi 4-5 tane, genç, ortaboylu, ince yapılı Fedai karşıladı. Üzerlerinde askerî elbise, belleri tabancalı, kuşaklarındaki mermiler lüksün ışığında pırıl pırıl parlıyordu. Çadırın köşesinde, Çin, Rus ve Çek malı otomatik ve yarı-otomatik silâhlar duruyordu. Fedailerle tanıştık. Bir saat kadar konuştuk. Bu 5 fedai üslerden gelmişler, kamptaki 80-100 talebenin eğitimi ile görevli. Yanımda kılavuzlukla görevli fedai, kampta iki gün kalacağımızı bildirdi onlara.

Sabahleyin 4'te bütün talebeler ayakta, ikişer sıra olmuş vaziyette idiler. Programın ilk iki saati koşu ve kültür- fizikti. Çevrede tek bir ağaç yok. Tepeler çıplak, hava soğuk. Koşu derelerin içindeki patikalarda yapılıyordu. İki saat sonra tekrar kampa dönüldü. Kahvaltı olarak bir bardak çay, el kadar ekmek ve bir kibrit kutusundan biraz büyük peynir veriliyordu. Bu üç parça yiyecek her gün bir sefer, bazı günler de iki sefer veriliyordu. Öğle ve akşamları, zaman zaman bir tabak fasulya veya pilâv, ya da en küçük kutularda balık konserve veriliyordu. Cephe'nin imkânları öylesine kıttı. Kampta bir kişiye 5 sigara veriliyordu. Talebe kampı olduğu için mi böyle az veriliyordu, diye bir soru geldi aklıma. Ama daha ileride, askerî kamplara gittiğimde de, aynı yiyecek maddeleriyle karşılaştım. Kahvaltıdan yarım saat sonra kampa 5 kilometre, Amman'a 20 kilometre uzaktaki mülteci kampına gittik. Bu mülteci kampı, 5 Haziran savaşından sonra Filistin'den sürülen yüz binlerce Filistinlinin barındıkları kamplardan bir tanesi. Geniş bir arazide binlerce küçük baraka. Bu kampta 60 bin Filistinli barınmakta. Toprakları yok. İşleri yok. Günlük yemeklerini Birleşmiş Milletler teşkilâtı verir. Barakaların arasından ikişer sıra marşlar söyliyerek geçtik. Bu barakalarda ne yazın sıcakta, ne de kışın soğukta barınmak imkânsız gibi birşey. Sokaklarda yığınla çocuklar yarı çıplak, yırtık pırtık çaputlar içinde. Mülteci kampının ortasındaki meydana geldik. Bir grup fedai, Demokratik Cephe'nin mültecilerle ilgilenen bürosuna gidip kazma ve kürekleri getirdi. Burada yarım kalan sığınağın inşaatı için temel kazmaya devam edildi. Demokratik Cephe, mültecilerin İsrail uçak taaruzlarında sığınabileceği sığınaklar yapmaya var güçleriyle devam ediyor. Fedailerin bu çalışmasına mülteciler de katılarak, fedailerle halk birbirine daha sıkı bağlanıp kavga çizgilerini birleştiriyorlar.

Öğleye doğru çalışma bitirildi. Cephenin oradaki ofisine gidildi. Yarım saat sonra herkes salonda hazır vaziyette idi. Cezayirli bir gazeteci millî kurtuluş savaşçıları ve sosyalizm konusunda bir konferans verdi. Demokratik Cephe'de talebe kaplarından, baştaki yöneticilere varıncaya kadar herkes ideolojik eğitimi temel olarak almış, askeri eğitimin ideolojik temele göre biçimleneceğine inanmıştır. Konferans bittiğinde vakıt öğleyi geçmişti. Herkes bilinçli bir disiplin içinde, tekrar sıra oldu ve kampa dönüldü. Yolda Fellahların karpuz tarlalarının yanından geçildiği halde, hiç kimse elini birşeye sürmüyordu. Kampa gelindiğinde herkes yine sıra halinde yemeklerini alıp, düzenli bir şekilde çadırlarına gittiler. Öğleden sonra çeşitli silâhların sökülüp takılmaları gösterildi. Silâhsız olarak gruplar halinde pusu ve baskın denemeleri yapıldı.

Talebe kampında gerçekten bir düzen vardı. Herkes görevini biliyor, herkes emirleri severek yerine getiriyordu. Herkes mültecilere ve Fellahlara karşı ellerinden gelen yardımı yapıyordu. Kamptaki talebelerin büyük çoğunluğu Filistinli olup, halen bir kısmı İsrail'in işgal ettiği topraklarda, bir kısmı ise komşu Arap ülkelerinde okumakta. Bu arada Suriye, Irak, Lübnan, Tunus, Mısır, Fas, hatta Habeşistan'dan dahi talebeler gelmekte. Hiç kimsenin gerçek ismi belli değildir. Herkesin takma adı vardı. Bu kural Cephe'nin bütün fedailerine uygulanmaktadır. Talebe kampında yetişen fedailerin büyük çoğunluğu tekrar memleketlerine dönüyorlar. Onları, oradaki yeni görevleri bekliyor.

İkinci günü akşam, talebe kampından ayrıldık. Fedai yoldaşımla beni bir Landrover Ceraş'ın 20 kilometre kadar batısında bir yere götürdü. Bu gittiğimiz yer bir askerî kamptı. Burada 45 günlük komando eğitimi gören, artık savaşçı olarak işgal altındaki topraklara akına gidiyordu. Gecenin geç vaktinde yüksek ve ormanlık bir bölgede ilerliyorduk. Yolumuz 2-3 defa silâhlı devriyeler tarafından kesildi. Az sonra kampın merkezine ulaştık. Vakit geç olduğu için, tanışmanın ardından, bize uyumak için bir yer gösterdiler. Kamp merkezinden 200 - 250 metre uzakta 10 fedainin kaldığı bir gruba gittik. Gruba varmadan, grup nöbetçilerinin dur sesleriyle irkildik. En küçük bir yanlışlık, bir ihtiyatsızlıkla makineli tüfek ateşiyle delik deşik olabilirdik. Parolayı söyledik. Yanlarına yaklaştık. Ağaçlar altındaki battaniyeler arasında 8 komando uyuyor, 2 komando nöbette. Kampın merkezinden 200 - 250 metre uzaklıkta olmak üzere, kampın çevresi 10 - 15 kişilik 10 grup tarafından tutulmuş vaziyette. Bu kampta tahminen 130 fedai vardı. 30 tanesi eğitimini çoktan bitirmiş, baskınlar yapıyor. Geri kalan 100 kişi gerilla eğitimi görüyor.

Sabah 5'te düdük sesleriyle uyandık ve kampın merkezine geldik. Ormanın dört bir yanından fedailer de ayni yere sökün ediyordu. Hepsi yıldırım gibi geliyorlar. Ellerinde Çin, Rus ve Çek silâhı. Menzili 1000 metre olan, 800 metrede düşmana öldürücü darbe vuran, kısa otomatik silâhlar. Bu otomatik silâhların birkaç çeşidini şöyle sıralıyabiliriz: «Mao» otomatik Çin silâhı, «Klaşinko» otomatik Çin ve Sovyet silâhı, «Şmayzer» otomatik Alman silâhı, «Diktiriyof» otomatik Sovyet hafif makinalısı (menzili 2000 metre)... Bu arada bol miktarda yarı - otomatik Çek silâhları, uçaksavar ve roketler de bulunmaktadır. Hepsi pırıl pırıl, ateşe hazır. Her ne kadar, Demokratik Cephe dışardan doğrudan yardım görmüyorsa da, silâh ihtiyacını çeşitli kaynaklardan binbir güçlükle temin edebilmektedir. 5 Haziran savaşında Arapların yenilgisi üzerine, ricat eden Arap askerlerinin bıraktıkları (yüzbinlerce) silâhların, bir kısmı İsrail'in eline geçmesine rağmen bir kısmı da çeşitli eller.

(Lütfen sayfayı çevirni)

Mehmet Ali Cehşan

Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi

de birikmiştir. Diğer taraftan cepheye katılanların birçoğu da kendi silâhını kendi getirmektedir. Bu konuda Demokratik Cephenin, yardım kaynakları geniş, kardeş fedai teşkilâtlarıyla olan iyi münasebetleri de önemlidir.

İki dakikada herkes sıra olmuştu. Bütün fedailer belden yukarı çıplak, koşuya başladılar. Dağlar soğuk ve tepeler sisli. Koşu ve kültür-fizik bir buçuk saat kadar sürdü. Sonra kahvaltılar ve her fedaiye 10 sigara verildi. Bu kampta 10 gün kadar kaldım. Fedailer gerçekten çok sıkı şartlar altında yetişiyorlar. Demokratik Cephe'nin kıt imkânlarına rağmen gerçek bir gerilla eğitimi görüyorlar. Sabahın 5'inden akşamın 9'una 10'una kadar disiplinli ve sıkı bir çalışma var. Yakın dövüş, mayın arama-çıkarma ve yerleştirme, patlayıcı maddelerin terkibi ve kullanılması, sabotaj dersleri, topoğrafya, bütün taktik silâhların sökümü, takımı ve kullanılması, çeşitli el bombalarının yapısı ve kullanılması, kamuflaj ve telsizle muhabere görülen eğitimin temel konularıdır. Ayrıca nazari olarak öğretilen, taktik dersleri(pusu, baskın, devriye, geri çekilme ve uçak taarruzlarına karşı korunma, vs.), gruplar halinde gece ve gündüz tatbikatları yapılır.

Fedailer gece gündüz silâhla yatar, silâhla kalkar. Potinleri aylarca ayaklarından çıkmaz. Her an ya İsrail uçaklarının, ya da Kıral Hüseyin'in askerlerinin baskın yapma ihtimali vardır. Hemen hemen her gün İsrail keşif uçakları üzerlerinden geçer. Uçak sesleri duyulur duyulmaz, fedailer İntişar (dağılın) diye birbirlerini alarma geçirir, ve ormanın içerisinde 30'ar metre aralıklarla dağılırlar. Bu, onlarda bilinçli disiplinin ne kadar yerleştiğinin bir kanıtıdır. İsrail sınırı çok yakındır bu kamplara.Her gün sabahtan akşama kadar top sesleri duyulur. Yöneticiler, kamp yerinin keşfedildiğinden şüphelendikleri takdirde, derhal hiç vakit kaybetmeksizin yer değiştirirler. İsrail uçakları Ürdün'e, Kıralın ordusunu bombalamak için gelmez. Ürdün Kıralı ve yöneticileri İngiliz emperyalizminin en sadık uşaklarıdır. Ürdün'de İngiliz emperyalizminin izleri gözle görülecek kadar açıktır. Bankalardan Kıralın askerlerine varıncaya kadar herşey İngiliz damgasını yemiştir. Orta Doğu'da emperyalizme göbek bağlarıyle bağlı olan Arap ülkelerinden en önde gelenlerinden biri Ürdün'dür. Bu sebeple, Ürdün göklerindeki İsrail uçaklarına Kıral Hüseyin hiç ses çıkarmaz. 10-15 uçağı olmasına rağmen, İsrail uçaklarının uçuşuna engel olmaz. Bilir ki, İsrail uçakları, napalmlarını fedai kamplarına atacaktır. Bundan hiç endişesi yoktur. İsrail devleti, Ürdün'deki statükonun sallantılı olduğunu gayet iyi bilir. Bu sebeple, kendisinin en iyi anlaştığı gerici Ürdün Kırallığının gücünün yıpranmasını istemez. Hatta, o ayakta dursun diye, fedaileri yok etmek için uğraşır.

Ürdün'de bir tarafta kıral ve kıralın askerleri, bir tarafta bütün fedai teşkilâtları. Fedai teşkilâtları, kıral tarafından gelecek bir saldırının, hangi fedai örgütüne yapılırsa yapılsın, hep birlikte karşılanması konusunda söz birliği etmişler. Böyle bir saldırı olacak olursa, topun ağzındaki ilk teşkilât hiç şüphe yok ki Marksist - Leninistlerin yönetimde olduğu D.F.H.K.C. olacaktır. Fedai teşkilâtları da kendi aralarında bir düzen sağlamışlardır. Artık eski kargaşalık ve keşmekeşlik ortadan kalkmıştır. Hangi teşkilâtın, ne zaman, nereye baskın yaptığı kesin olarak bilinmektedir. Kimse kimsenin başarısına sahip çıkmıyor. Fedai teşkilâtları, kendi aralarında bir silâhlı kuvvetler komutanlığı da kurmuşlardır. Bu komutanlığın yönettiği radyo istasyonunda, yapılan baskınlar, teşkilâtların kendi saatlerinde yayınlanır.

Ürdün'de durum devlet içinde devlet gibidir. Bir yanda Kıralın kuvvetleri, öbür yanda fedailer. Kıralın kuvvetlerini iki kısma ayırabiliriz. Bir kısmı Bedeviler, bir kısmı ise mecburi askerlik yapan Fellah ve Hamil çocukları. Bedeviler Kıralın aylıklı sadık gücü, onlara göre Allahtan sonra Kıral gelir ve ona karşı olacak herşey bastırılmalıdır. Bedevilerin fedailere karşı sempatisi yoktur. Oysa ikinci kısımda olan mecburi hizmet yapan askerler ise, fedailere karşı sempati duyarlar ve onlar fedaileri severler. (Mecburi askerlik hizmeti son 6-7 ay içinde konmuştur.)

Kıralla fedai teşkilâtları arasında iğreti bir anlaşma var. Bu da Ürdün'deki kuvvetler arasındaki dengenin çok kritik, çok çabuk bozulabileceğini gösterir. Şunu tekrar belirtelim ki, fedai teşkilâtları iki ateş arasında, bir yanda saldırgan İsrail, bir yanda gerici Kıral kuvvetleri. Onun için fedailer daima uyanık, daima tetiktedir.

Askerî kampta kaldığım 10 gün içerisinde fedailerle iki büyük yürüyüşe katıldım. İlk yürüyüş, tepelerden 30 kilometre uzaklıkta, 1000 küsur metre derinliğinde bir vadiye inişti. Bu mesafe bir sabah üç saatte dinlenmeksizin alındı. Fedailer yıldırım gibi dağlardan vadilere iniyordu. Onlar için hareketli olmak ve hareket kabiliyetini geliştirmek çok önemliydi. O gece orada yatıldı. Yemek olarak köpek eti, kaplumbağa ve kurbağa yediler. Şafak sökerken tekrar kampa dönmek üzere yola çıkıldı. O dik tepeler ara vermeksizin tırmanıldı, tırmanıldı. Öğlene doğru sıcak bastırdı. Yer gök yanıyordu. Çoğu bayırlar ellerle tutunmakla çıkılıyordu. Sırtlarında battaniyeler, omuzlarında silâhlar, bellerinde fişekler, bir yandan açlık, bir yandan susuzluk... Dönüşü yedi buçuk saatte yapabildik. Birinci yürüyüşten iki gün sonra bir yürüyüş daha yapıldı. Bu seferki gece yürüyüşüydü. Kamptan Erbit şehrine yüründü. 60 kilometrelik mesafeyi, aç, susuz ve dinlenmeksizin 8 saatte aldık. Erbit'e vardığımızda sabah olmamıştı. Aynı mesafeyi akşam gene yürüyecektik. Erbit'te Demokratik Cephe'nin ofisinde kaldık. Ofis Erbit'in kenar mahallelerinden birindeydi. Fedailerin geldiğini duyan halk ofise doldu. Ofis kalabalıktan geçilmiyordu. Öğle yemeğimiz 15 dakikada hazırlandı. Çarşıdan hiçbir şey alınmadı. Halk evindeki yemeklerini taşıdı bize. Doyduğumuzu söylediğimiz halde, hâlâ getiriyorlardı. Halkın genel olarak bütün fedailere karşı sempatisi vardı. Fakat özel olarak D.F.H.K.C.'ni kendi teşkilâtı olarak benimsiyenler çoğunlukta.

Gerçekten, Demokratik Cephe (D.F.H.K.C.) kitlelerle bağ kurmak için yoğun çalışmalar yapıyor. Bunu, gerek halkın bağ'ında, bahçesinde, tarlasında çalışmak, gerek halkın karşılaştığı güçlükleri çözmek yolunda gösterdiği gayretler sayesinde başarıyor. Ayrıca, Cephe'deki fedailer, halkın malına, canına hiç zarar vermiyor. Aksine, halkı koruyucu durumda. Halka karşı çok titiz ve dürüstçe davranıyorlar. Demokratik Cephe İsrail'e karşı yaptığı baskınları, sabotajları ve neticelerini halka doğru olarak bildirilen ve radyo vasıtasıyle duyuruyor.

Cephenin iç durumuna baktığımızda şunları görüyoruz. Bütün kamplarda Arapça Marks'ın, Lenin'in, Stalin.in, Mao'onun ve Che Guevara'nın kitapları okunmakta. Teorik eğitim ekseri öğleden sonraları ve geceleri yapılmakta. Sık sık konferanslar ve seminerler düzenlenmekte. Bu sayede bütün fedailerin ideolojik seviyesi yüksek tutulmakta. Fedailer birbirlerini sayar ve sever. Kavga arkadaşlarının, silâh arkadaşlarının değerini iyi bilirler. Fedailer kumandanlarına Refik (Yoldaş) diye hitabeder, birbirlerine karşı gayet samimidirler. Herkes birbirini eleştirebilir. Komutanlar fedaileri, fedailer de komutanlarını eleştirebilir. Eleştiriden dolayı kimse kimseye kırılmaz. Tartışmalarda daima ikna metodu kullanılır. Herkes görüşünü serbestçe savunur. Cephe eleştiriye açıktır. Diğer fedai teşkilâtları ve Arap hükûmetleri de eleştirilir. Bu sebepten Arap hükûmetlerinin husumetini de üzerine çekmektedir. Birçok fedai teşkilâtlarında (El Fetih, El Saika, vb.) fedailer ve komutanlar ayda bir hayli para (aylık) aldıkları halde, Demokratik Cephe'de ücret alan ne bir fedai, ne de bir komutan vardır. Demokratik Cephe bütün ihtiyaçlarını, yiyecek, giyecek ve silâhlarını halkın yardımı ile karşılar.

Erbit yürüyüşünden sonra, askerî kamptaki fedailerin eğitimleri sona ermişti. Bu fedailerin büyük çoğunluğu işgal altındaki topraklara baskın yapmak için çeşitli üslere dağıtıldı. Bu kampın dağıtılmasından sonra, tekrar Amman'a dönmek üzere yola koyuldum.

Sonuç olarak, Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesi hakkında şöyle bir kanıya vardım. Orta Doğu'da emperyalizme karşı bir ikinci Vietnam yaratabilecek, bugünkü gerilla savaşını halk savaşına dönüştürebilecek fedai örgütü ancak Demokratik Cephe olabilir.

Libya'da darbenin niteliği belli oldu

«Herkes bu üslerin kalkmasını istiyor. Herhalde bu üsler en geç 1970 - 71'e kadar kalacaktır. Yani beklenmedik olaylar bu yüke daha fazla tahammül etmemize imkân bırakmazsa bunların bir-iki yıllık ömürleri vardır.»

Bu sözleri söyleyen 36 yaşında genç bir mühendis, Libya'daki yeni cumhuriyetçi yönetimin başbakanı Mahmut Süleyman El-Mağribi'dir.

Libya'daki yeni darbenin nitelikleri üzerindeki son tereddütler henüz kimlerden kurulu olduğu açıklanmayan devrim konseyinin ar arda aldığı kararlarla silinmeğe başlamıştır. Devrim konseyi işçilerin ücretlerini yüzde yüz arttırırken, Libya'daki bazı kapitalistlerle eski rejimin önde gelenleri hakkında kovuşturma yapmaya başlamıştır. Konsey sözcüsü, bu kişileri kamu mallarını hile ile zimmetlerine geçirmekle suçlamış ve bu malların geri alınacağını açıklamıştır.

Darbe yöneticilerinin düşünceleri, son demeç ve açıklamalarda iyice ortaya çıkmıştır. Darbenin başbakanı El Mağribi, bir batılı ajansa verdiği demecinde, ülkedeki yabancı petrol şirketlerinin ancak halkın çıkarları ile çatışmaya girişmemek şartı ile çalışmalarına devam edebileceklerini söylemiştir.

Başbakan, petrol şirketlerinin bu çıkarlarla çatışmaya düşmesi durumunda, halkın çıkarlarının her şeyin üstünde sayılacağını açıklayarak, Libya'daki petrol şirketlerinin ömrünün çok uzun olmadığına işaret etmiştir.

Emperyalizme ve onun temsilcisi İsrail'e karşı mücadelenin sürdürüleceğini bildiren El Mağribi, Arapların Yahudilere düşman olmadıklarını söylemiştir. Filistin meselesini kimseye zarar vermeden çözümlemek istediklerini bildiren Libya'nın yeni başbakanı, ancak gerekirse bu konuda savaşa girişmekten kaçınmıyacaklarını belirtmiştir.

Ancak, El Mağribi, ülkesinde toprağın kollektifleştirilmesine gerek olmadığını söyleyerek, köylünün az, toprağın fazla olduğunu, bunun için büyük topraklara el konulmaksızın ihtiyacı olanlara toprak dağıtılabileceğini ileri sürmüştür. El Mağribi, ülkede sanayiin de yok denilecek kadar az olması nedeni ile bu alanda da devletleştirmenin gereksiz olduğunu savunmuştur.

Öte yandan darbenin lideri olduğu açıklanan 27 yaşındaki genç albay Muammer El Kaddafi, darbenin üç temel ilkesinin, ÖZGÜRLÜK, SOSYALİZM ve BİRLİK olduğunu açıklamıştır. El Kaddafi, özgürlüğün siyasi, iktisadî ve toplumsal açıdan önemli olduğunu belirtmiş ve darbenin amacının her üç alanda özgürlüğü gerçekleştirmeğe yöneldiğini söylemiştir.

El Kaddafi, sosyalizm'den sosyal adaleti anladıklarını, Libya'nın şartlarına uygun bir sosyalizm uygulanacağını söylemiştir. Amacın kendine yeterli bir ekonomi kurmak olduğunu söyleyen albay El Kaddafi «Sosyalizm Libya'ya refahı sağlayacak tek yoldur» demiştir.

Darbenin lideri, birliğin ancak Arap devletlerinin İsrail'in karşısında bir araya gelmesi ile gerçekleşebileceğini belirterek, «ancak bu yolla emperyalizmin bölgedeki varlığını silebiliriz» demiştir.

Libya'nın yeni yöneticilerinin bu demeçleri emperyalizmin boyunduruğu altındaki bir diğer geri bırakılmış ülkede daha anti-emperyalist bir yönetimin kurulduğunu ortaya koymaktadır. Libya bugün için, ilerici küçük burjuvazinin yönetimi ve az sayıdaki sanayi proletaryasının desteği altında emperyalizme karşı mücadelenin en geniş saflarda verilebilmesi ve dönüş yollarının kapatılabilmesi için,

- Toprak reformunun yapılması,
- Yabancı sermaye yatırımlarının ve kilit sanayilerin devletleştirilmesi,
- Ülkedeki bütün yabancı üslerin en kısa zamanda sökülüp atılması gerekmektedir.

Libya'daki darbenin geleceğini bu üç konuda alınacak kesin tavır belirleyecektir.

EMPERYALİZME KARŞI DÜNYA HALKLARI

Arjantin'de greve giden 18.000 demiryolu işçisinin grevini kıramayan, Amerikan emperyalizminin uşağı faşist Ongania yönetimi sonunda bütün işçileri askere aldığını açıklamıştır. Hükümet yayınladığı kararname ile işbaşı yapmayan işçilerin askeri mahkemelerde yargılanacaklarını duyurmuştur. Ancak, her geçen gün girmiş oldukları mücadelenin içinde bilinçlenen Arjantin işçileri bu buyruğa boyun eğmemişlerdir. Dergimizin baskıya girdiği sırada Arjantin'de olaylar devam etmekte, faşistlerin köpekleri ile işçiler arasındaki silâhlı çatışmalar olmaktadır.

Geçen hafta içinde Batı Almanya'da maden, Fransa'da ulaştırma, İtalya'da birçok sanayi dalında çalışan işçi birden greve başladı. Çağdaş kapitalizmin deva bulmaz hastalığı, belirli aralıklarla bütün kapitalist ülkeleri sarsan kütle halindeki grevler, her geçen gün emperyalizmin mezarını biraz daha derin kazıyorlar. Kapitalist ülkelerin proletaryası, başlarındaki sarı sendikacılara, emperyalizmin sömürülen ve ezilen uluslardan ve halklardan toparladığı artı ürünün bir kısmını kendisine devretmesine rağmen susturulamamakta. Sanayi proletaryası devrimci çizgideki yerini almağa hazırlanıyor. Avrupa'da birbiri ardına gelen para değerini düşürme olayları kapitalizmin deva bulmaz buhranını biraz daha açığa çıkartırken, paranın değerinin düşürülmesinin dar gelirliler üzerindeki yıkıcı etkisi toplumdaki devrimci potansiyele sahip sınıfların bilinçlenme hızını arttırmaktadır.

Seylan'da da elektrik ve petrol işçilerinin greve gitmesi yüzünden hükümet olağanüstü durum ilân etmiştir. Proletaryanın karşısına çıkacak gücü kendinde bulamayan Seylan hükümeti ülkedeki sanayi tesislerinin denetimini ordu birliklerine devretmiştir.

Güney Kore'de Amerikan emperyalizmin ajanı Park Çung-Hii'nin görev süresinin uzatılmasını öngören anayasa değişikliğine karşı çıkan parlemanter muhalefet gerici parlemantarizmin taktik oyunları ile tesirsiz bırakılarak, Amerika'nın isteği yerine getirilmiştir. Meclisteki muhalefet partilerinin, görüşmeleri engellemek için meclis başkanlık divanını işgal etmesi üzerine Amerikan emperyalizminin Meclis'teki maaşlı memurları başka bir salonda toplantı yapıp anayasanın değiştirilmesine karar vermişlerdi. Bir yanda gittikçe artan öğrenci direnişi yüzünden ülkedeki bütün okulları kapatmak zorunda kalan Amerikan uşakları, öte yandan giderek genişleyen muhalefet hareketi karşısında ne yapacaklarını şaşırmış durumdadırlar. Bu son kararla, emperyalizm karşısında geniş bir cephenin kurulmasına imkân vermişlerdir Çatışmanın bundan sonrasını belirleyecek olan Kore halkının örgütlenip anti emperyalist mücadeleye katılmasıdır.

Emperyalizm boyun eğiyor

1949 yılında Çin Halk Cumhuriyeti ilân edildiğinde, dünyadaki devletler ileri ve gerici niteliklerine göre ikiye ayrılarak, bir kısmı ülkenin yüzde 99'una sahip yeni sosyalist yönetimi tanıdı, geri kalanı ise Amerikan emperyalizminin dümen suyundaki Çan Kai-Şek'in adası ile ilişkilerini sürdürdüler.

Ancak, İngiltere gibi kısa devreli iktisadi çıkarını herşeyin ötesinde tutan bazı devletler Çin Halk Cumhuriyeti'ni kısa bir aradan sonra tanıdılar.

1960'lardan sonra Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünya siyasetine ağırlığını koymasiyle çeşitli ülkeler durumlarını yeniden gözden geçirme gereğini duydular. Bunun sonucu olarak önce Fransa, arkasından da birçok ülke Pekin'i tanıdı ve tanımağa devam ediyor.

Kanada'nın Çin Halk Cumhuriyeti ile bu yılın başından beri devam ettirdiği temasların sonucunun alınacağı sırada, İtalya Dışişleri Bakanı Aldo Moro, İtalya'nın da Çin Halk Cumhuriyeti ile ilişki kuracağını açıkladı. Moro, Pekin - Roma arasındaki temasların başladığını ve olumlu bir şekilde geliştiğini bildirmiştir.

Böylelikle emperyalizmin kalesi, kukla devletlerden biri daha etkisiz duruma getirilmektedir. Özellikle Asya, Afrika ülkelerinin desteklediği Çin Halk Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletlere de kabulü ile Çan Kai-Şek'in adası dünya politikasından silinecek ve Çan Kai-Şek ve suç ortakları çıkar yolu, patronlarının yanına kaçmakta bulacaklardır.

HO Şİ MİNH

Nguyen LUONG Bang

Esperantoca
«Memorajoy Pri HO CHİ MİNH» adlı
kitaptan çeviren : Ahmet HEZAREFEN

(Geçen sayıdan devam)

«— Birkaç gün sonra buradan gideceğim, daha önce size söyliyeceklerimi söyledim. Şimdilik dileğim, size iyi işler. Fakat kendini iyi kolla! Zira polis heryerde, burnunun dibinde olduğunu unutma» dedi. Ertesi gün VUONG (HO MİNH) i sevimsiz bir otel odasında ziyaret ettim. Bir masa bir küçük yatak, sığacak kadar bir yerdi burası. Sanki buzhane. Benim TRAN TAM'daki Lokantam'da hiç olmazsa bir sobam vardı. Masa üzerinde İngilizce, Çince daktiloyla yazılmış kitaplar, bro şürler vardı. O gün bütün gün konuştuk. Beni yemeğe alıkoydu. Yemek otel aşevinde pişirilmiş, bozuk cinsten, pirinç çirbası, kızartılmış sebze ve balık salamurasıydı. Yemekte ona hep bugüne kadar Şanghay'da yaptıkla rımı anlattım. Yaptıklarımdan çok memnun kaldı. Bana: «Askerler arasında propaganda yapanların çok iyi yetişmiş olması lâzım, çünkü kapitalizmin yükü onların üzerinde, çaba layıp çalışıyorlar yine bir karşılık göremiyorlar. Onlara sınıf bilincini verelim» dedi.

Şanghay'da kaldığım süre halk arasında aralıksız olarak çalıştım, arasıra bazı yanlış hareketlerim de olmadı değil. O sıra YEN - BAY ayaklanmasının başarısızlığına dair haber aldım. Onunla başka zaman yine karşılaştık, bir defasında NANKİN Caddesinde kitap lıkta buluşmak için yolladığı pusulaya şunu yazmış: «İlgi çekmeyecek şekilde giyin. Yanıma gelirken sakın şamata etme!» Kendi kendime acaba neden böyle korkuyor dedim. Kitaplığa vardığımda VUONG (HO CHİ MİNH) a sessizce yaklaştım, beni görünce elindeki kitabı memura vererek bana usulca «Beni takip et!» dedi. O önde ben arkada emin bir yere varınca bana: «Burada sen birçok işi başardın Fakat bundan sonraki işleri, yalnız başına ya pamıyacaksın, çünkü senin elinde yeter araç ve gerecin yok, yeni hamleler yapmak için Çinli devrimcilerden yardım isteyeceğiz. Her devrimcinin, görevi ister partide ister ülkede nerede olursa olsun, eylemlerine daha yoğun bir şekilde devam etmektir» dedi. Birkaç gün sonra arkadaş bayan TSAY CANG tarafından kabul edildim. Beni Çinli devrimcilerden gibi yabancı ordular içinde propoganda işlerini yürütmekle görevlendirdiler. Çinli arkadaşlar bize vargüçleriyle yardım ediyordu, aramızda gö rev bölümü yaptık. Biz, gizli çıkacak olan «La Klarino» (Borazan) gazetesini asker ve milislere dağıtacaktık. Çinli devrimci arkadaşlar bize eğe. Stampa, kağıt ve parafin tedarik ettiler. Artık Çinliler ve Vietnamlı arkadaşlar ayni amaç için birlikte çalışıyor ve savaşıyorduk. Ayni zamanda pratik alanda gelişiyor bilenıyorduk.

1930 yılının Temmuz veya Ağustos aylarının birinde VUONG (HO CHİ MİNH) yeniden Şanghay'a geldi. Bizim bir toplantımıza katıldı. Bize şehir garnizonundaki Vietnamlı askerler arasında faaliyet göstermemizin gerektiğini öğütledi. Toplantıda İCK, karısı FIEM ÇU KOUK LONG ve ben vardık. VUONG'un (HO CHİ MİNH) üzerindeki elbise SUN YAT-SEN modasında ham ipektendi yine kışınki gi bi yüzü soluk sapsarıydı. Bize «Ödevimiz Fransız Sömürgecilerini devirerek, halkımızı özgürlüğe kavuşturmaktır. Her Vietnamlıya Vatanseverliği hele askerlere, Vatana ve ulusa bağlılık aşılayalım» dedi. «La Klarino» (Borazan) gazetesinin birkaç sayısını gözden geçirdi. Bazı kelimeler üzerinde durarak, halkın bunları anlıyamıyacağını, daha açık, onların anlıyabileceği gibi yazmamızı bize espiri yaparak anlattı, sonra vatanseverlik ve sö mürgeciliğe karşı bir sürü yazı hazırladı. Hakikaten bu yazılar hem kısa hem kolay anla şılır türdendi. Bu toplantıda her konuya değindik bundan sonra yapacağımız işleri daha etkin hale getirmek işini plânladık. Hakikaten bundan sonra çıkan gazetemiz halk ara sında daha çok okundu ve kapışıldı.

Bu toplantıdan sonra VUONG (HO CHI MİNH) la vedalaşarak ayrıldık, halbuki bu ayrılışımız dış ülkede son karşılaşmamız olacakmış! O dünya etrafında yoluna devam etti, bense cezaevinde yıllarca inim inim inledim.

★

1931 yılı Mayıs ayında yine Şanghayda faaliyet halindeyken beni FİEM CU ile birlikte bir milis çavuşunun sadakatsizliği yüzünden tutukladılar. Bir ay süresince bana en akla gelmedik, gaddarca işkence yaptılar. Bir akşam iyice bir dayaktan sonra kendimi kaybetmişim; kendime geldiğimde bana bir fotoğraf gösterdiler tanıyıp tanımadığımı soruyorlar:

«— Bu adamı tanıyor musun, sizin baş şefiniz NGUYEN Aİ KUOK değil mi? Bu adam Hong Kong'ta tutuklandı... bizi uğraştırma, haydi söyle de kendini kurtar diyorlar. Fotoğrafa baktım, NGUYEN Aİ KUOK ile VUONG (HO CHİ MİNH) ayni kişi olduğunu anladım fakat kendimi sanki birşey anlamaz gibi yaptım, hücreye döndüğüm zaman gözlerime inanamıyordum. Demek ben yıllarca bu şefle birlikte çalıştığımı bilmiyormuşum; ama onun bir lider olduğunu konuşma ve hareketlerinden anlıyordum. Onun tutuklandığına dair işittiğim haberlerin hiç birine inanmadım, bunun polisin yalanı ve tertibi olduğunu biliyordum, fakat yine zaman zaman içime kurt düşüyordu. Kendi kendime eğer tutuklandıysa bu devrimci faaliyeti kim yönetecek? NGUYEN Aİ KUOK'un VUONG (HO CHI MİNH) olduğunu düşünürken hücre kapısı açıldı, yine o fotografı gösterecekler diye seviniyordum. Nerede... Acılar bana herşeyi

---

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Komünist toplum (1)

İnsanlık tarihinin tanıdığı toplum biçimlerini gözden geçirirken, her ne kadar bugün yeryüzünde mevcut bir toplum biçimi değilse de, marksizmin hocalarının geleceğin toplumu olarak kabul ettikleri komünist toplumun da bir iki kelimeyle teoriye göre tanımlamasını yapmakta bilim bakımından yarar vardır.

Sosyalizmin ilkesinin «Herkesten yeteneğine göre, herkese emeğine göre» ilkesi olduğunu söylemiştik. Marksizmin tanımlamasıyla komünizmin yani ikinci aşamanın ilkesi ise «Herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre» ilkesi olacaktır. Bu ilkenin gerçekleşebilmesi için toplumun herkese yetecek ölçüde tüketim maddeleri üretebilmesi gerekir. Bunun da çaresi, elbette ki, üretimi arttırmaktır. Bu üretim artışının kesintisiz olması ve yarıda kalmaması için üretim araçları üretiminden başlaması gerekir. Yani üretim araçları üretimi kesimine öncelikle hız verilmelidir. Öte yandan kapitalizmden artakalan sanayi sadece kâr perspektiflerine ve daha çok tüketim ekonomisine yöneldiği için üretim araçları üretimi ile tüketim araçları üretimi arasında bir oran yoktur. Onun için sosyalizm aşamasında, «herkese emeğine göre» ilkesi, bu evrede tüketime bir ölçü konulması zorunluluğundan ileri gelmektedir. Ve bu zorunluluk, üretim tüm toplumun bütün ihtiyaçlarını karşılayacak duruma gelesiye devam eder. Bu ölçüde her bireyin sağladığı emeğin nicelik ve niteliği o birşeyin sosyal üretimden alacağı payı belirtir. Marksist teori bunun en adil tüketim ölçüsü olduğunu kabul eder. Keza bu ölçü zorunluluğu sosyalist toplumda tüketim maddelerinin üleşimi ilkesinin ancak satın alma yoluyla gerçekleşebildiğini açıklar.

Marksizme göre, komünizmin öngördüğü «herkese ihtiyacına ve isteğine göre» ilkesinin gerçekleşebilecek duruma gelmesi için çalışmanın birey için soluk almak, yürümek gibi doğal bir ihtiyaç haline, emekçilerin kalifikasyonunu ve ilerlemeyi teşvik eden bir araç haline gelmesi gerekir. Bu komünizmin koşullarından, kültürel plândaki koşulların dan biridir. O zamana kadar «herkesin emeğine göre» alması tek geçerli formüldür. Demek ki sosyalizmde eşitlik, herkesin «emeğine göre» yani eşit olmayan bir şekilde almasındadır. Bu mutlak bir eşitlik değildir. Sosyalizmi ütopik bir eşitçilikle bir tutmamalıdır, bu mutlak eşitlik imkânsız bir şeydir. Ama insanlar kişiliklerini geliştirmek bakımından eşit şanslara, eşit olanaklara sahip olurlar.

Pamuk üreticileri iktidarı protesto ediyor

Demokratik köylü hareketleri gün geçtikçe daha geniş boyutlara ulaşmaktadır. Üç haftadan beri pamuk üreticisi Çukurova köylülerinin büyük bir canlılıkla sürdürdüğü protesto gösterileri bunu doğrulayan son olaylardan biridir.

Büyük toprak sahipleri dışında Çukurova nın orta ve küçük pamuk üreticileri uzun süredenberi tam bir ekonomik bunalım içinde kıvranıyordu. Üretim giderleri alabildiğine yük selmiş, artan hayat pahalılığına karşı pamuk satış fiyatı yerinde saymıştı. Büyük toprak sahipleri tarım kredileriyle büyük çapta desteklenirken, kendileri yüzde 30-40 faizle para veren tefecilere kollarını kaptırmışlar, borçlarını ödi yemez hale gelmişlerdi. Icra kapılarına düşmüşlerdi. Ürünlerine dadanan prodonya ve kırlı kurt ile mücadele etmek için mevsim başında tenekesi 280 liraya aldıkları pamuk ilâcına şimdi karaborsa 450 lira vermek zorunda kalıyorlardı. Gübreleme, sulama için avuç do lusu para ödüyorlardı. Böylece pamuğun maliyeti Çukobirliğin tespit ettiği 220-225 kuruşluk tavan fiyatını aşıyordu. Çukobirliğe üye olmıyan köylünün pamuğuna ise diğer alıcılar daha da düşük bir fiyat dayatıyorlardı. Böylece, bütün yaz sabahın erken saatlerinden başlıyarak sıcağın altında alın terlerini döktükleri pamuktan ellerine bir şey kalmıyordu. Bazı bölgelerde erken başlıyan yağmurlar ekini mahvetmişti, kara bulutlara bakarak bunun korkusunu da yaşıyorlardı.

Günden güne yoksullaşan köylünün başvurduğu resmî kapılar yüzüne kapatılmıştı, artık derdini daha yüksek sesle duyurmaktan başka çare kalmamıştı.

Önce Tarsus ilçesinin Yenice bucağına bağlı Kargılı köylüleri muhtarları Hüseyin Tel li ile genç imamları Kazım Kuyucu öncülüğünde harekete geçtiler. Çevre köylere motosikletli haberciler salındı. Kargılı, Firengülüs, Baltalı, Gerdan, İznik, Melik, Hacıbozan, Yüksek Ballıca köylüleri yaşlısı genci Traktörlerle, motosikletlerle, bisiklet ve atlı arabalarla Yenice bucak merkezinde toptan biraraya geldiler. Genç imam Kâzım Kuyucu orada heyecanlı bir konuşma yaptı: **«İnsansak, insanca yaşıyalım. İnsan hak ve hürriyetleri ne saygıyı öğrenelim, öğretelim. Hak yolunda korkanlar müslüman değildir. Bu yürüyüşümüşle, sesimizi, sırtlarını bize dönmüş olanlara duyuralım.»**

Buradan traktör ve arabalara bayraklar takılarak, ellerde protesto dövizleri ve pamuk demetleri taşınarak Tarsusa gelindi. Kaymakamın izinsiz yürüyüşü önleme çabası boşa çıktı. Köylüelr izin verilmese de yürüyeceklerini bildirdiler ve arabalarını sürdüler. Alana gelince binlerce köylü, arabalardan inerek ala na koşar adım doldular ve halkın sevgi gösterisi arasında Atatürk anıtı önünde saygı duruşunda bulundular.

«Haftaya bütün Tarsus, Mersin köylüleri birleşip, yumruğumuzu haksızlıklara göstereceğiz» parolası ile köylerine dönen köylüler, bir hafta sonra yeniden bir miting düzenlediler ve Ankara, Adana, Mersin karayollarını iki saat süre ile trafiğe kapattılar. Miting yine Kargılı muhtarı Hüseyin Telli öncülüğünde düzenlenmişti. Toplantıda konuşan pamuk üreticileri, bağlı bulundukları çiftçi birlikleri nin bir yıldanberi Hükûmeti uyardıklarını, ürünlerinin değerlendirilmesi, güçlüklerinin çözülmesi için iktidardan hiçbir yardım görmediklerini anlattılar ve **«başımızı vuracak taş kalmadı, sonunda meselelerimizi bizzat kendimiz çözmeye karar verdik»** dediler. Çukurovada yüzmilyonlarca liralık millî servetin heba olduğunu belirten konuşmacılardan biri **«Gayri millî iktidar, Türkiye'nin asıl sahibi ve efendisi olan biz köylüleri, üç beş aracı ve tefecinin menfaatleri için kurban etti»** diyerek işbirlikçi iktidarın gerçek kimliğinin bilincin de olduğunu ispat etti.

Demokratik köylü hareketlerinin kazandı ğı boyut şunu gösteriyor ki emperyalizmin ve işbirlikçi gayri millî sınıfların egemenliğinde geri bir tarım ülkesi ve açık pazar olarak bırakılan Türkiyemizde, köy proletaryası ve küçük toprak sahiplerinden başka orta köylü de ekonomik bir bunalım içindedir ve egemen sınıflara karşı sesini yükseltmek durumundadır. Tarım aletlerini, yedek parçasını, gübresini, ilâcını ateş pahasına satan aracılar ile banka kredisini iç edip yüzde 30-40 faizle para veren tefecinin işbirlikçi iktidara sırttnı verdiğini görmekte, işbirlikçilere ve emperyalizme karşı bilinçlenmektedir.

Çukurova köylülerinin protesto eylemleri gittikçe genişleme eğilimi gösteriyordu. Tarsus pamuk üreticilerinden sonra 12 Eylülde Kozan ve Kırıkhan köylüleri de harekete geçiyordu. Kırıkhandaki mitinge Amik Ovasındaki 56 köyden gelmiş dört bin kadar köylü katılmıştır. Traktörlerle Kırıkhanın giriş ve çıkış yollarını tutan köylüler polis kordonu altında yaptıkları mitingte, sel felâketinden ürünlerinin mahvolduğunu, acıları dinmeden bu sefer de tefecinin elinde mahvolduklarını anlatıyorlar, «Hükûmet ne zaman uyanacak?» diye bağırıyorlardı. Kozanlı köylüler ise 70-80 traktörle Adana ve Ceyhan yollarını dört saat süreyle trafiğe kapatarak protesto gösterilerinde bulunuyorlardı.

---

unutturdu. Alçaklar, o satılmışlar bana bu son günlerde en vahşice işkenceler yapttılarsa da benden hiç birşey alamadılar. Nihayet bizi - FİEM ÇU ve ben - bir tarafa yolladılar. 1932 yılı Haziran ayında beni HAİ ZUONG mahkemesi müebbet hapis cezasına çarptırdı. Bir gün HAİ ZUONG cezaevinde bir gazeteyi gözden geçirirken gözüme çarpan yazı beni yıldırım çarpmışa çevirdi: «NGUYEN Aİ KUOK (HO CHİ MİNH) Hong Kong Cezaevinde verem hastalığından öldü.» Bütün halklar için ne büyük kayıp! O veremden ölmemiştir, basbayağı bir tertiple öldürülmüştür, fikri kafama takıldı, onunla karşılaşmam, onunla geçen arkadaşlığımızı hatırladıkça düşmana karşı öfkem ve intikamım arttıkça artıyordu.

1935 yılı Mayıs ayında beni 8 yıl 3 aylık hapis cezamı çekmek üzere SON LA'ya sürdüler. Bütün sürgünler NGUYEN Aİ KUOK (HO CHİ MİNH)in hakikaten öldüğüne inanıyorduk. Çoktan beri ondan bir haber alamamıştık. HANOİ'den hapishaneye gelen yeni arkadaşlar onun ölmediğini dış ülkelerde faai yetine devam ettiğini söylediler. Buna çok sevindik artık şüpheden kurtulduk. 1937 yılı... KAO BANG'taki parti üssü bozulmuş. Yoldaş NOANG DİNH RONG yanımıza sürgün gelince o da doğruladı. Bu arkadaşın faaliyet alanı olan LONG COU ve Kanton'da RONG LE HONG FONG ve HA HUYİ TAP yoldaşlarla karşılaşırmış, bu iki yoldaş NGUYEN Aİ KUOK (HO CHİ MİNH)in Sovyetler Birliğine gitmeden önce buluştuklarını söyledi. Şimdi oradaymış. Fakat RONG'a tekrar tekrar soruyorum. Onu tanıması lâzım, onun eli altında çalışsın da onunla karşılaşmasın olacak şey değil. Yine şüpheye düşüyorum, çok geçmeden hakikat anlaşıldı.

1943 yılının sonunda SON LA Cezaevinden kaçtık, artık önümüze parlak bir ufuk açıldı. HANOİ'ye geldim, orada HONG VAN THU ve TRUNG ÇİN Yoldaşlarına rastladım.

1944 yılının sonu 1945 yılının başında KAO BANG'taki Merkez Komitesindeki arkadaşlar Deltadakilerle temas kuruyor, VO NGUYEN GİAP'in silâhlı propaganda müfrezesi CU VAN TAN'ın Halk Savunma Bölüğü ile karşılaşıyor. Bütün güçlüklere rağmen TAY NGUYEN ile KAO BANG bölgesinin can damarı olan geçidi (Koridor) açıyorlar. Siyasî ve silâhlanma konferansında VO NGUYEN GİAP, TRUNG ÇİN'e «İhtiyar Devrimci (HO CHİ MİNH) gittiği yerden dönmüş, şimdi kurtarılmış bölgede devrim hareketini yönettiğini» söyledi. Tam o sırada 9 Mart Japon taarruzu halk kitlesini harekete geçirdi. Merkez Komitenin 9. Konferansında bütün ülke çapında Birleşik Halk Cephesi Kongresinin toplanmasına karar verildi. VİET BAK'tan ayrılmadan TRUNG ÇİN bana: «Onunla artık her zaman karşılaşacağız. Bizim ve halkımızın ne şansı varmış!» dedi.

1945 yılının yaz aylarında TRUNG ÇİN, HA HUYİ, GİAP ve tüm ülke kongresi üyeleriyle TAN TRAO'ya geldik. Bizim Devrim Karargâhında özgürlük havasını teneffüs edince ken dimizi çok mutlu bulduk. Hele gerillacıların askerî üniforma silâh ve kılıçlarla donatılmış oluşu bizi hazır ol vaziyetine geçerek karşılamaları yok mu, hepimiz gözyaşlarımızı tutamadık. Hüngür hüngür ağladık! Bugüne kadar elimizde küçük bir ordu bile yoktu, ülkemiz esaret altında inim inim inliyordu!

Ho Amcanın TAN TRAO'da olduğunu söylediler, buraya birkaç kilometre uzakça bir yerdeymiş, ben biran önce onu görmek için sabırsızlanıyorum, fakat su baskını bütün plânlarımı alt üst etti. Nehir taşarak hertarafı su aldı. Yollar bozularak bize geçit vermedi. İster istemez olduğumuz yerde kaldık. O akşam gözüme uyku girmedi. Hep Ho Amcayı düşündüm. Gece zifiri karanlık etrafımızda nöbet tutan gerillacılara bakıyorum, gecenin sessizliğini askerlerin birbirleriyle konuşması bozuyor (TEY Lehçesi konuşuyorlar. Kendi kendime Ho Amca bu konuşulanları burada olsa da işitse diyorum . Bu lehçe onun çok ilgisini çekerdi). Ertesi gün sabah kahvaltısından sonra TAN TRAO'ya gittik. VO NGUYEN GİAP bize Ho Amcanın bizi beklediğini söyledi. Maalesef günlerden beri çok hastaymış hem de sağlık durumu çok kötüymüş. Bizimle birlikte gelenler FAM VAN DONG ve VO NGUYEN GİAP onunla önemli bazı işleri konuşacak ve onun son talimatını alacaklardı. Buraya gelirken GİAP bizi TAN TRAO'nun asırlık muz ormanları içersinden geçirdi. Bir dereyi aştık. MYE vadisinden biraz yürüdükten sonra güneş girmez ormana birkaç yüz metre girer girmez karşımıza barakalarla çevrili basamaklarla çıkılan bir kulübe çıktı. Etrafında nöbetçi yoktu. Yalnız biraz ötede birkaç kişi radyo dinliyordu.

Bu dallarla örtülü eve girince heyecandan kalbim hızlı hızlı çarpmağa başladı. Evin her tarafı açık yalnız bambulardan örülmüş duvar çekilmiş evin üzerine eğri büğrü kiriş konmuş. Evin mobilyası ise yalnız bir daktilo makinesi. Başka birşey yok.

Romanya,
genel çizgileriyle,
tarihini gerek bilim merkezlerinde,
gerek ülke düzeyinde iyi değerlendirilen,
bugün de kendi halkının refahı için
şaşırtıcı hamleler yapmış olan uygar bir ülke...

Bugünkü

V

Romanya'da Tarım

Tarım, kooperatifler ya da devlet çiftlikleri biçiminde düzenli. Romanya,da 5.000'e yakın tarımsal ürünler kooperatifi var. Buralarda emeğin karşılığı para ve ürünle ödeniyor. Ödemede ölçü, yapılan işin hacmi ve kalitesi. Üretim araçları kooperatiflerin malı. Kooperatifler kişilerin kendi istekleriyle girdikleri ve girince de demokratik merkeziyetcilik ilkelerine bağlı oldukları tarım örgütleri. Bütün bu birlikleri yöneten, faaliyetlerini ahenkli kılan ve yan örgütlerle ilişiklerini düzenleyen bir merkezî örgütü de var: Tarım Ürünleri Kooperatifi Ulusal Birliği.

Devlet çiftlikleri ise, devletin sahibi oldukları büyük tarım birimleri. Buralarda en son bilimsel yöntemler ve uygulamalar, modern teknikler geniş ölçüde uygulanmaktadır. Devlet çiftlikleri bütün araç ve gereçlerine sahip, yönetimde tam yetkili bağımsız birimler.

Tarımın makinalaşması traktör ve diğer tarım makinaları endüstrisinin kurulması sayesinde olmuş. 1970'de tarım alanında 116.000 traktör, 47.800 kombina yapılmış olacak. Toprağın gereği gibi sulanması için 1969'da sarfolunan para 1950'deki oranla 8 misli. Romanya tarım uzmanlarının eğitimini çok ciddiye almış. Bugünkü tarım uzmanlarının sayısı 1938'dekilerin on katı. 1970 başında birinci sınıf 26.000, orta derecede 63.000 tarım uzmanı olacak.

Romanya mısır üretiminde Avrupa'da ikinci, dünyada dördüncü; buğdayda Avrupa'da yedinci ve dünyada on-dördüncü. Şarapçılıkta dünyada yedinci. Romanya da 600 çeşit meyva yetiştiriliyor. Toplam üretim 1.1 milyon tondan fazla.

Bir tarım kooperatifi görmek istedik. Otopeni Tarım Kooperatifine götürdüler. Kooperatif Başkanı Kostantin Alexei bizi kapıda karşıladı. Sarışın, mavi gözlü, şişman, kırmızı yüzlü, çok sempatik biri. Söylediklerinden ve halinden, tavrından pek çalışkan biri olduğu anlaşılıyordu. 2.400 hektar üstüne oturmuş olan kooperatifte yazın 2.200, kışın 800 kişi çalışıyor. 1956'da yalnız 22 aile bir araya gelip kurmuşlar. Sadece üç arabaları varmış o zaman. Kooperatifteki bütün malın toplam değeri de 30.000 lei civarındaymış. Bugün ise, kooperatif dört köyün toprağı üstüne oturuyor. 1420 aile kooperatif üyesi. Bütün malların toplam değeri 31 milyon lei. Önceleri, burası dört toprak ağasına aitmiş. Toprakları alınmış ve kendilerine iş verilmiş. O zamanlar buralarda, Bükreş'e çok yakın olmasına rağmen, elektrik bile yokmuş. Köylüler doktorsuzluktan ne yapacaklarını bilmezlermiş.

«Köylüler kooperatifi önce anlamadı» diyordu disiplini ve ciddiyetinden ötürü «Albay» lâkabıyla tanınan Bay Alexei. «Uzak durdular bir süre; iyi sonuçlarını görünce katıldılar. İlk kurulduğunda beni başkanlığa seçmişlerdi; her iki yılda bir seçim olur. Aslında, makina teknisyenleri okuluna gittimse de, toprağı çok sevdiğim için kooperatifle çalışmak istedim... Burada en yüce organ bütün çiftçilerin katıldığı büyük Genel Kuruldur. Bu kurul iki yıl için 15-19 kişilik bir konsey seçer. Bu Konseyin Başkanı benim. Yalnız Başkan sadece yönetimle uğraşır; öteki Konsey üyeleri hem bana yardım ederler, hem tarlada çalışırlar. İki mühendis, bir de muhasebeci var. İşi 150'şer kişilik bölükler yürütür. O 150 kişinin en çalışkanı, en bilgilisi ve en beceriklisi bölüğün önderidir. Bunlar, ayrıca, eğitim görürler - bir yıla kadar. Mevsim koşullarından ötürü iş azaldığı zaman, ötekiler de okula giderler.»

«Kooperatifimiz zengindir; ama vasat. En yüksek gelirli kooperatif sanmayın burasını. 1949'da kurulanlar var, onlar daha eski, daha köklü, daha zengindir. Bizimki 1956'dan bu yana işliyor. Burada 500'ü inek olmak üzere, 1220 kocabaş hayvan var. Her inekten yılda 3.250 litre süt alıyoruz. 2.000 koyun, 800 domuz, 30.000 tavuğumuz var. Çalışkan işçiler gündeliklerinden başka yiyecek de alırlar. Normal yevmiye 30 lei'dir. Ayrıca, her gün 5 kilo hububat, 200 gr. şarap, 100 gr. Romen rakısı, 4 kilo hayvan yemi alırlar. Çalışmada verimi, diyelim, iki katına çıkaran günde 60 lei; ayrıca 10 kilo hububat, 400 gr. şarap, 200 gr. rakı, 8 kilo yem alır. Bütün kooperatifte asgarî normlar aşıldığında, herkes o oranda para ve yiyeceği armağan ve bono gibi ek olarak alır. Buradaki bütün topraklar kooperatifin malı değildir. 800 metre kare köylülerin özel mülküdür; köylü bunu başkasına satabilir de. Bundan ayrı olarak, 3.000 metre karelik bir toprak parçası da gene tarım işçisine ve ailesine verilir. İşçi bu toprağıda ekebilir ve ürünü kendine aittir; yalnız, bunu satamaz. Bu özel topraklarda 15 koyun, 2 dana, 2 inek ve dilediği kadar tavuk ve arıya sahip olabilir. Yalnız, herkese 3.800 metre kare ihsan edilmez; özel mülkü olarak verilen toprak o işçinin çalışkanlığı ve bilgisiyle orantılıdır. Ne kadar özel toprağa hak kazandığı yaptığı üretimle ölçülür. Geri kalan topraklar ve mallar kooperatifindir. Örneğin, kooperatifin tam 40 ahırı, 16 kamyonu ve 3 traktörü vardır. İhtiyaç olan başka araçlar devletten alınabilir. Sulama elektrik pompaları ile yapılır. Sebzelerin bir kısmı üsleri ve yanları camlı, kaloriferli serlerde çiçek gibi yetiştirilmektedir. Bu yıl bir hektardan 220.000 kilo salatalık; 130.000 kilo domates aldık. Kooperatifler kurulmadan önce, bu rakkamları kimse tahayyül bile edemezdi. Kapalı ve kaloriferli serlerde yalnız salatalıktan yılda 2 milyon kâr ettik. Domates üretiminde plânı metre kare başına 7 kilo aştık. Bu fazlalık hep burada çalışanlara intikal ediyor. 1968'de kooperatifin geliri 21 milyon lei'ydi; 1969 sonunda 28 milyon lei olacak. Bunun % 40'ı kooperatif üyelerine dağılacak; % 25'i yeni yatırımlara, % 35'i emeklilere ve geri kalanı da kültür işlerine ayrılacak.»

«Ürünlerimizin % 70'inin alıcısı devlettir. Ne serbest pazara çıkıp türlü katakulliye girişiriz, ne de mahsul elimizde kaldı diye barbar bağırırız. Aracı da yoktur bize devlet arasında. Ürünü hemen satın alan devlet kendi dağıtım mekanizması ve büyük sebze, meyve ve hububat dükkânları yoluyla bunları en kısa zamanda ucuz olarak halka intikal ettirmeğe çalışır. % 30'unu da kooperatif kendi sattırır. Emekleri karşılığında gündelikten başka ürün alan işçiler de ailelerinin ihtiyacından fazla olan ürünleri de pazarda satabilirler. Kooperatifimizin ürünleri İtalya, Almanya ve başka batı ülkelerine de satılır.»

Sekiz madalyası ve birçok takdirnamesi olan «Albay» Alexei'ye hayat hikâyesini, 1944'den önce ne yapmış olduğunu, nasıl bir ailenin çocuğu bulunduğunu sordum.

«Babamın üç hektar toprağı vardı; geliri miz iyi değildi. Her yer bakımsız, geri ve fakirdi. Babam okumamı bile istemiyordu; ne okutacak parası vardı, ne de eğitimin önemini anlatan olmuştu kendine. Anam bir çıkar yol buldu; güç belâ yazıldım meccanî bir askerî okula. Tam okulu bitirmiştim ki, savaş başladı. Faşist Romen Hükümetinin Almanya safında savaşa katıldığını bilirsiniz; beni de Sovyet cephesine yolladılar. Kısa bir süre sonra esir düştüm. Sovyetler orada beni bir okula yolladılar; bilmediklerimi öğrendim. Faşizmden nefret edişim aslında daha eskidir. Almanlar sözde dost diye geldikleri Romanya'da türlü rezaletler yaptılar; babalarının evi gibi davrandılar, sokaklarda Romen dövdüler, bir gün de bizim köyden birini öldürdüler. Ben de bir arkadaşla birleşip o Almanı öldürdüm; Romen ve Alman yetkilileri güya dost ve müttefik Nazi askerini öldürenleri aradılar, durdular; köylüler bildiği halde bizi kimse ele vermedi. Almanların ne oldukları belliydi. Daha o zaman bunların müttefik olmayacaklarını, faşizmin kötü bir şey olduğunu anlamıştım. 1944'de esir düştüğümde ailem beni öldü sanmış; sanmış da yokluğumda bir tören bile yapmışlar... Esirken bir anti-Faşist gruba katıldım; fabrikada çalıştım, okula gittim. Almanlara karşı büyük taarruz başlayınca Romen kıt'alarıyla Nazileri kattık önümüze, Viyana'ya kadar sürdük. Bir sürü madalya aldım, köyüme döndüm. Baktım ki, o büyük bombardımanlarda, anam, babam ve kardeşlerim de dahil olmak üzere on bir kişi ölmüş. Yalnız bir sevgilim vardı: Lenutsa. O beklemiş beni. öldüğüm haberine de inanmamış, inanmak istememiş. «Müttefik» Almanlar onu da esir kampına atmışlar. Pislikten tifüs olmuş. Kurtuluştan sonra da yıllarca yemek yiyemedi; uzun uzun tedavi edildi; herkes şaştı nasıl yaşayabildiğine. Evlendim onunla tabii... Büyük oğlum uçak mühendisi çıkacak, küçüğü atom fizikçisi olmak istiyor, iki kızım da öğretmen...»

«Albay» yumuşak fakat ciddi bir adamdı. Babacan tavırlıydı; çok görmüş geçirmişti. Faşistlerin ne denli «müttefik» olduğunu biliyordu. «Barış, adalet, demokrasi - iyi şeyler bunlar!» diyordu. Serlerde gerçekten çiçek gibi yetiştirilen sebzeleri bize göstermek

Romanya

Doç. Dr. Türkkaya Ataöv

için çalışma odasından çıktığımızda kapıda gördüğüm yaşlı bir işçiye dünyanın iltifatını etti. «Emekli oldu» diyordu. «Emekli maaşını almış da, sayıyor». Kadınlar 60'da, erkekler 65'de emekli oluyor kooperatiften. Emeklilere maaş de veriliyor, bedava yiyecek de. Kısacası, Romanya'da köylüler emeklilik maaşı alıyor... Ancak birkaç saat tanıdığım halde bende sanki çok uzun bir sürenden beri tanımışım gibi bir duygu uyandıran Kostantin Alexei'nin ilginç hikayesi ve dünya görünüşünü burada kesmek zorundayım....

Agapia Köyünde bir köylü ailesiyle yaptığımız konuşmayı da özetleyerek Romanya'daki tarım hayatı konusunu kapamak istiyorum. Dışişleri Bakanlığı görevlilerden Bay Vintila'ya tipik bir köylü ailesiyle konuşmanın mümkün olup olmayacağını sormuştum. Şöyle cevap verdi: «Olur tabii. Yalnız, hükümet hiç bir aileye bilim çevrelerimizin bir yabancı konuğu olduğunu ve konuğumuzun bu arada bir köylü ailesiyle konuşmak istediğini söyleyerek herhangi bir zorlamada bulunamaz. Konuşmak isteyen olur, istemeyen olur. Kimsenin evinin içine karışamayız. Siz kendiliğinizden memleketin bazı yerlerini de gidip göreceksiniz. İyi insanî ilişkiler kuran birine benziyorsunuz. İstediğiniz aileye teklifi siz yapın. Kabul etmelerini temenni ederim... Sonra, tipik bir köylü ailesi diye biz sizi bir yere götürmeyelim. Konuşmak istediklerinizi siz kendiniz seçin. Kim olduklarını biz bilmeyelim bile».

Bay Vintila Romanya'daki yaşama koşullarından pek emin görünüyordu. Kendi ana - babası köylüymüş. Tahsilsiz ve fakir. Rejimin verdiği olanaklarla okumuş. «Bu olanaklar herkese açık mı?» diye sorduğumda «Tembeller hariç, herkese açık» dedi.... Agapia Köyü yakınında eski bir kiliseyi arıyorduk. Bir köylü gönüllü olarak yardım etti bize. Bundan cesaret alarak evini görmek istediğimizi söyledim. Memnun olarak kabul etti. Evi yakındaydı; Gördüğümüz köylü evlerinin dış görünüşüyle en mütevazi olanıydı. Kilisenin hemen karşısında daha önce görüp gözüme kestirdiğim o eve girmek isteyişimin bir nedeni de vasatın altında görünmesiydi. Bahçeli, bir - buçuk katlı bir yerdi. Bir verandası vardı; sonra bir hole giriliyor, hol de üç odaya açılıyordu. 5 - 6 halı vardı; aile yerde değil karyolada yatıyordu. Duvarlarda çerçeveli resimler asılıydı. Modern tipte bir radyo bahçeden işitilebilecek bir yere konmuştu. Bütün duvarlar yeni boyanmıştı; badana değil, bir ressam tutularak yağlı boya şekiller çizdirilmişti. Duvarlar hâlâ yaş olduğundan, eşyalar ortaya çekilmişti. Televizyon gördüğümü hatırlamıyorum. Daha sonra Sovyetler Birliği'nde Taşkent'te gene aynı biçimde girdiğimiz bir evde televizyon da vardı. Evin hanımından bugünkü Romanya ile 1945'den önceki durumu karşılaştırmasını istedik: «Multmai bine (çok daha iyi). Önceden, köy çocukları ayakları çıplak gezerdi; köylerde doktor bulunmazdı; parasız ilâç, hastane diye bir şey yoktu; okul, tahsil, memuriyet şehirde yaşayan bir sınıf içindi. Şimdi hürriyet var, adalet var. Bugün, aniden ağır bir ameliyat geçirmem gerekse, uçakla en iyi örgütlü hastaneye ulaştırılacağımı biliyorum. Şimdi her köyde doktor var. Çocuklarım okuyorlar; çalışırlarsa ne isterlerse onu olurlar.»

Saat birdi. Romen arkadaşımız şehre dönüp yemek yemeyi teklif edince «köyde bir yerde yesek» dedim. Köy lokantasına gittik. Romen köylüleri buzdolaplarından çıkan soğuk biraları içip biftek, pirzola yiyorlardı. Gözlerimizle gördük. Günlerden de ne cumartesiydi, ne pazar.

Sonuçlar

Şimdi, özetleyerek bir iki sonuca varalım. Önce, bizde, belki birçok resmî kişiler dahil, çoğu Türkün sandığı gibi geri, Romanya bakımsız bir Balkan ülkesi, bir «Demir Perde» devleti, imparatorluğumuzun eski Eflâk-Buğdan ve Erdel'i değil. Köprünün altından çok sular akmış.Birinci Kosova Savaşında Firuz Bey efsanesinden başlayıp «Tuna'nın böğrüne destanlar yazdık» tipinden düşüncelere âlem güler artık. Bu eski Balkan ülkesinin şimendifer ve kamyon yaptığı, her köye doktor gönderdiği ve kiraları gelirin % 4 - 5'inde tuttuğu önemli gerçekler.

Romanya'daki rejim yerli. Dışardan hiç bir devlet tepeden inme sosyalizm zorlamağa kalkmamış. Sosyalizmi oluşturan olayların Romen tarihinin kendinden nasıl doğduklarını bu serinin birinci ve ikinci yazılarında kısaca anlatmaya çalıştım. Bükreş'teki tarih müzesi ve Romen kütüphanelerinde yapılacak araştırmalar ancak bunu gösterebilir. Karşıt iddialar Romen tarihini bilmemekten doğuyor. Tarih olayları, çeşitli devrimler, karşı-devrimler ve nihayet faşizme tepkiler meydanda. Bundan başka, Engels'in **Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni** Romence olarak 1885'de yayınlandı; **Komünist Manifestosu** da 1892'de. İlk bilimsel yazılar **Familia**'da (1871) ve **Contemporanul**'da, (1882) yayınlanmağa başlandı. 9 Ocak 1888 tarihinde Engels'in Ion Nadejde'ye yazdığı mektuptan bir cümle: «Romen sosyalistlerinin programları Karl Marx'ın ana ilkelerini kapsıyor». **Revolta** (İsyan), **Ciocolul** (Sömürge), **Vocea Asupritsilor** (Sömürülenlerin Sesi), **Univea Muncitorilor** (İşçilerin Birliği), **Fratsia** (Kardeşlik), **Romenica Viitoare** (Romanya'nın Geleceği), **Lampa** (Işık), **Meseriaşul Roman** (Romen İşçisi) — bütün bunlar 1880'lerin sol yayınları. **Lumea Noua** (Yeni Dünya) 1890'ların en önemli sol yayını. 1900'lerinki de **İnainte** (İleri), **Lupta Socialosta** (Sosyalist Mücadele), **Nadejdea** (Ümit), **Foaea Tinarului** (Gençliğin Sesi) v.b. Daha sonra 1920, 1930 ve 1940'ların mücadeleleri var. Yalnız yabancılar istiyor diye, bir memlekette sosyalizm olur mu?

Romanya'da, benim hissedebildiğim kadarı, hiç bir yeri yabancılardan saklamıyorlar. Petrol bölgesinde filim çekmeme engel olan çıkmadığı gibi, Tuna'yı geçerken bir ara manevra yapan Romen kuvvetlerinin içinden yol aldık. Hiç bir fabrikayı, kooperatifi, köyü saklamadılar; Türklerle görüşme teklifimizi memnunlukla karşıladılar. İtiraf etmeliyim ki, Romanya'da ne «Demir Perde» gördüm, ne de başka bir türlü perde. (Yalnız köylü evlerinde gördüğüm perdeler iyi kaliteli ve süslüydü).

Romen bilim çevreleri kaliteli insanların çok ciddi araştırmalar yaptıkları yerler. Üniversite de okuttuğumuz dersle ilgili olarak hangi Batı kaynağına atıfta bulundumsa dinleyen meslektaşlarımın bunlardan haberdar olduklarını anladım. Batı üniversitelerinin yayınlarını çok yakından izledikleri belliydi. Konuşmamdan sonr aaçılan tartışmada Romen bilim adamları kendi aralarında da tartıştılar; hele genç bir araştırıcı orada bulunan en itibarlı profösörle hiç uyuşmadığını seviyeli bir konuşmayla serbestçe anlattı. Daha tecrübeli olan profösörün bu eleştiriyi karşısındakine bir hak olarak tanıdığı besbelliydi.

Zâten, Romen dilinde çok Türkçe unsurlar var. Yattıkları «çarşaf», uzandıkları «şilte», evin içindeki «cam», yedikleri «patlıcan», «yoğurt», «kiraz», «fıstık», «karpuz», «sarma», «köfte», «pilav», içtikleri «şerbet», ve «tütün», aldıkları «para», oturdukları «mahalle», odadaki «divan», «çerçeve», «döşeme», «soba», evde «kiremit», ve «tavan», ayakta «papuç», belde «kemer», yaktıkları «kibrit», sokaktaki «kalabalık», dağdaki «çoban», ve «kaval» ı hep Türkçe... Dilin aslı, tabii, Lâtince. Kâh tarihten, kâh dilden, kâh komşuluktan ötürü, Türkiye'ye ilgi büyük.

Romenler hem kendi uygarlıklarını geliştirmek, hem de başkalarının ilgisini çekmek için bütün tarih hazineleri üstünde titiz titriyorlar. Köstence'deki Arkeoloji Müzesinde Tomis Yuan sitesi kalıntılarını bize gösteren arkeolog Mihai Bucovalo Romanya'nın bu geçmişiyle iftihar ediyor, en küçük parçaları uzun uzadıya anlatıyordu... Adam—Klise'deki eski dağılmış Roma anıtını camlayıp çerçeveleyerek koruyorlar... Bükreş'teki eski Roma yıkıntısının cevresine camdan mahfaza konmuş... Braşov'daki eski (1383) Siyah Kilise bir turist uğrağı... Belli ki, Romenler kendi memleketlerini seviyor. Bizdeki gibi müze soygunu «cinayetleri» nden çok uzaklar... Eski şatoların, kalelerin hepsi müze. Diyelim, gezdiğimiz Bran Şatosu. Bir harabe değil burası. Derebeyliğin ne olduğunu anlatmak için tarihî bir yer. Duvarda evvelce derebeyine bağlı köyler. Köylerin sorumluluklarını gösteren şemalar. Köylünün ödeyeceği vergiler, nerede nasıl çalıştığına dair kurallar. Şatoyu gezerken feodal düzen canlanıyor apaçık. Duvarda isyan eden köylülerin hikâyeleri. Derebeyinin yargı odası; zindanlar. Kılıcı, mihveri, yatağı, sobası... ve feodalizmin sonu.

Romanya, genel çizgileriyle, tarihini gerek bilim merkezlerinde, gerek ülke düzeyinde iyi değerlendirilen, bugün de kendi halkının rfahı için şaşırtıcı hamleler yapmış olan uygar bir ülke....

— SON —

"İslâm„ Konferansı

«İslâm» Konferansına Türkiye Cumhuriyeti adına katılacak olan Çağlayangil, acaba İsrail'e karşı vaziyet almış olan Arap ülkelerinden, cumhuriyet yönetiminde olanlarının mı, yoksa krallık ya da Sultanlık yönetimindekilerin mi paralelinde olacaktır? Üzerinde durulması gereken ana sorun kanımızca budur.

22 - 24 Eylül tarihleri arasındaki Rabat'taki konferans için 35 ülkeye çağrı yapılmıştır. Bunlardan 20'si Afrika'dan, dokuzu Orta-Doğu'dan, altısı da Asya'dandır. Çağrılan ülke halklarının çoğunluğunun İslâm olması, bu çağrıda en önemli ölçüdür. Yine, ayrıca daveti kabul eden devlet başkanının da islâm olması şarttır. Çağrılan ülkeler şunlardır: Türkiye, Afganistan, Cezayir, Suudi Arabistan, Kamerun, Fildişi Kıyısı, Gambiya, Gine, Yukarı Volta, Endonezya, Irak, İran, Ürdün, Kuveyt, Lübnan, Libya, Maldiv Adaları, Malezya, Mali, Fas, Moritanya, Nijerya, Pakistan, Birleşik Arap Cumhuriyeti, Sierra Leone, Sanegal, Somali, Sudan, Güney Yemen Cumhuriyeti, Suriye, Tanzanya, Çad, Tunus ve Yemen. Daveti yapan Fas Kıralı Ikinci Hasandır. Türkiye'nin konferansa katılması içn ayrıca Suudi Arabistan ve Ürdün Büyük Elçileri yoğun bir çaba göstermişlerdir. 3-4 yıl önce yine Suudi Arabistan Kıralının «İslâm Paktı» fikrini ortaya atlığı, Türkiye'nin de böyle bir pakta girip girmeyeceği ile ilgili yoklamalar yapılmış olduğunu hatırlatmakta yarar vardır.

Lübnan gazeteleri, Mısır Devlet Başkanı Nasır'ın Sovyet yöneticileri ile görüşmek ve sıhhi tedavi görmek için 23 Eylülde Moskova'ya gideceğini, bu nedenle konferansın ertelenmesini istediğini yazmışlardır. Ayrıca, Kahire'de Orta Doğu Haberler Ajansı, Mısır Hükümetinin Zirve Konferansının yer ve gündemini hazırlamak üzere İslâm ülkeleri dışişleri bakanlarının toplanmalarını teklif ettiğini bildirmiştir.

Hepimizin bildiği gibi, konferansın ana nedeni, Kudüs'teki Mescid-i Aksa'nın kundaklanmasıdır. Cumhuriyet Gazetesinde Emekli Amiral Sezai Orkunt Kudüs'ü işgal altında tutan İsrail'in aleyhinde büyük tepkiler meydana getirecek nitelikte dinî müesselerin kundaklanmasını mantık dışı bulmaktadır. Cumhuriyet Gazetesinde Ecvet Güresin bu konudaki fikirlerini şöyle açıklıyor: **«Orta Doğu'daki kuvvet dengesinin zorlanmaya başladığı sırada girişilen bu teşebbüsler, aslında petrol oyunlarının pazar ve nüfus çatışmalarının sonuçlarına karşı çıkarları olan ülkelerin el altından yaptırdıkları sondajlardır. Kuvvet dengesi değiştikçe radikal yöne kaymış Arap ülkeleri, acayip bir halita haline getirilmek istenen böyle bir pakta pek yüz vermediler ve mesele de unutulmaya terkedilir gibi oldu.»**

18 Eylül tarihli gazeteler İslâm Zirve Konferansı'na davet edilmiş olan ülkelerden 17 sinin konferansına katılmak kararını verdiklerini yazıyorlar. Bu ülkeler şunlardır: Gine, Tunus, Mali, Senegal, Somali, Moritanya, Çad, Birleşik Arap Cumhuriyeti, Kuveyt, Türkiye, Suudi Arabistan, İran, Yemen, Pakistan, Malezya, Endonezya, Afganistan.

16 Eylül tarihli gazeteler Cumhurbaşkanı Sunay'ın katılmayacağını yazmaktadırlar.

17 Eylül tarihil gazeteler, Demirel'in Konferans için **«Toplantı dinî değil, siyasi bir toplantıdır»** diyerek Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in Konferansa Türkiye adına katılacağını açıkladığını yazmışlardır. Halkoyumuz konferansa katılmak doğru mudur, değil midir, ya da Anayasaya aykırı mıdır, değil midir konusunda geçtiğimiz hafta yoğun bir şekilde etkilenmiştir. Fakat sorun hiç bir zaman Arap-İsrail çatışmasının ana nedeni ve her iki tarafın emperyalizm ile ilişkileri ve Türkiye'deki iktidarın tutumu açısından ele alınmamıştır.

İlerici ve gerici yönetim altındaki bütün Arap hakları gerek anti-emperyalist, gerekse dinsel duygularla emperyalizmin Orta-Doğudaki ileri karakolu İsrail'e karşı gösterilere girişmişlerdi. Halklar yöneticilerden İsrail'e ve onun arkasındaki ağababalarına karşı tutarlı bir tavır alınmasını istiyorlardı.

Anti-emperyalist Arap yöneticileri Amerikan uşağı gericilerin maskesini düşürebilmek için Arap devletlerinin İsrail'e ve onun arkasındaki emperyalizme karşı izleyecekleri ortak politikanın saptanabilmesi için derhal bir zirve toplantısı yapılmasını istediler.

Ortam son derece elverişliydi. Arap halklarının anti-emperyalist potansiyelinin eylem haline dönüştürülebilmesi için küçük bir hareket yeterli idi. Üstelik Arap devletlerinin gerek askeri malzeme, gerekse, askeri birliklerin tecrübesi bakımından durumları 1967'den çok daha iyi idi. Kısacası, emperyalizmin Orta - Doğudaki ileri karakolunun üzerinde kara bulutlar dolaşıyordu.

Ancak, ileri karakolunun böylesine kötü bir durumda kalmasına emperyalizm seyirci olamazdı. Orta Doğu'daki işbirlikçilerini harekete geçirecekti. Arap Zirve toplantısına karşı bir tez geliştirilmeliydi: İSLÂM ZİRVE TOPLANTISI'nın ana nedeni buydu.

Son bir yıl içinde Sudan, Libya, Güney Yemen, Irak gibi ülkelerin tutumlarında meydana gelen değişiklikler Arap devletleri içinde anti-emperyalistlerin gücünü artırmıştı. Bir Arap zirve toplantısında Aramco uşağı Faysal'ın, emperyalizmin yardakcısı Burgiba'nın, Amerikanın kadim dostu Hasan'ın durumu çok zayıf kalacaktı. Bunun çaresi gericilerin saflarını genişletmek, bunun yolu da toplantıya daha fazla gericinin çağrılabileceği şeklinde kapsamı genişletmek ve hedefi saptırmaktı.

Ve derhal İslâm Zirvesi oyunu sahneye kondu. Zirve'nin hazırlığını yedi gerici yönetimin temsilcileri Rabat'ta yaptılar. Ve Toplantının 22 - 24 Eylül arasında Fas'ın başkenti Rabat'ta toplanmasına karar verdiler. Gündem, tek madde id: El Aksa Camii yangını ve Kudüs'ün geleceği. Böylesine belirsiz bir madde ile emperyalizmin oyunu örtülüyordu. Oyunu emperyalizmin Türkiye'deki uzantıları da benimsemişti. Yaklaşan seçimler için de iyi bir yatırım olacağına inanan Süleyman Demirel, cuma vaazı edası içnde Türkiye'nin bu toplantıya katılmasının erdemlerini belirterek karart açıklamıştır.

Biliyoruz ki, Orta-Doğu'da İsrail ne kadar bağımsız bir devlet olarak lanse edilmek istenirse istensin, son tahlilde emperyalizmin bir uzantısıdır. İsrail'n gerek kuruluş nedenlerinde, gerekse Arap ülkelerine karşı, kurulduğu günden beri uyguladığı saldırı politikasında bu husus açık seçik ortaya çıkmıştır. İsrail'e karşı her vaziyet alan ülke farkındadır ki, emperyalizmi, özellikle Amerikan emperyalizmini karşısında bulacaktır.

Orta Doğu'da emperyalizmin, özellikle Amerikan Emperyalizminin sözünü geçirdiği çıkarlarını savunmakta basamak yaptığı ülke, biliyoruz ki, sadece İsrail değildir. Emperyalizmin sömürü alanı olmaktan henüz sıyrılamamış bazı Arap ülkeleri de vardır. (Fas Kırallığı, Ürdün Kırallığı, Suudi Arabistan Krallığı, v.b. gibi). Orta Doğuda kırallarını alaşağı eden Arap Cumhuriyetleri ayni zamanda emperyalizme karşı bir tutum takınarak tam bağımsız birer ülke olma yolunda yoğun bir çatışmaya girmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti de her ne kadar emperyalizmi ve sultanı daha Birinci Dünya Savaşı sonunda vermiş olduğu Millî Kurtuluş Savaşı ile defetmişse de Atatürk'ün ölümünden bu yana emperyalizm kapitülasyonlar, gizli ve açık anlaşmalar, askeri üsler, asker ve sivil uzmanlar, barış gönüllüleri v.b. aracılığı ile tekrardan çöreklenmenin yolunu bulmuştur.

Zirve Konferansına Türkiye Cumhuriyeti adına katılacak olan Çağlayangil, acaba İsrail'e karşı vaziyet almış olan Arap ülkelerinden, cumhuriyet yönetiminde olanlarının mı, yoksa kırallık ya da sultanlık yönetimindekilerinin mi paarlelinde olacaktır? Üzerinde durulması gereken ana sorun kanımızca budur.

Amerikan emperyalizminin Orta Doğudaki uzantısı olan İsrail, askeri saldırılarında kırallıkları ve sultanlıkları kollamakta, cumhuriyet yönetiminde olan ve sosyalizmi amaç edinen ülkelere hunharca saldırmaktadır. Amerikan emperyalizmi ile içli - dışlı ilişkileri olan bugünkü Adalet Parti iktidarının emperyalizm ile ayni ilişkiler içinde olan İsrail'e karşı Arap cumhuriyetlerinin tutumuna yaklaşır bir tutum takınacağını beklemek beyhudedir. Çağlayangilin Zirve Konferansında genel olarak müslüman kırallıklarının ya da sultanlıklarının paralelinde yer alması bugüne kadar emperyalizmle olan ilişkilerin doğal bir sonucudur. Ve AP yöneticilerinin bu tutumlarında, son yıllarda açıktan açığa hilâfetçi bir çizgide eylem gösteren çevrelerin alkışlaması tesadüfi değildir.

TÜRK SOLU: Haftalık Gazete * Sahibi: Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Divanyolu Cad. No. 83/3 - Sultanahmet/İstanbul, Telefon: 27 39 61 * Ankara Temsilciliği: Ahmet Say * Dizgi: Yüksel Baskı: Dilek Matbaası * İstanbul Dağıtımı: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel.: 27 89 49 * Anadolu Dağıtımı: GA-ME-DA * Yıllık Abonesi: Yurt İçi 40 TL., Avrupa Uçak: 80 TL., Amerika Uçak: 170 TL., * İlân San.: 20 TL., Yayın İlânları yüzde elli indirimlidir.